

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΔ'

Συνδρομή ἑτησίᾳ Ἐν Ἑλλάδι πρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰαννουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὀδὸς Ἀγγιλοῦ.

10 Ὀκτωβρίου 1882

ΤΟ ΑΚΟΥΣΙΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ

[Μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

Συντάξαι (82 σελ. 630)

12'

Δόλος πολέμου.

Ἐπὶ δέκα λεπτά ὁ Πινσὼν διέμεινεν ἀκίνητος ἔχων παρὰ τοὺς πόδας τὸ δέμα τῶν ὑποκαμίσων καὶ διατελῶν ἐν καταστάσει ὑπερτάτης χαυνώσεως καὶ ἀθυμίας.

— Ἴδου, ἐψέθυσσε, χάρις εἰς τὸν κ. Βοαζο-λὴν ἔγεινα ἐράμιλλος τοῦ Περιπλανωμένου Γουδαίου.

Ἠγέρθη διὰ μιᾶς καὶ ἐθεώρησε κατὰ πρόσωπον τὸν Ζωηρὸν εὐρισκόμενον παρ' αὐτόν.

— Ποῦ πηγαίνομεν; ἠρώτησεν αὐτόν· εἰς τὴν Εὐρώπην; εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας; εἰς τὴν Κίνα; ποῦ;

— Δὲν εἰδεύρω, κύριε, ἀπήντησε τὸ μεϊράκιον κατηφῆς ἐπίσης.

— Τί μοῦτρα ποῦ μοῦ κάμνεις, κύριε Πινσὼν! εἶπεν ὁ πλοίαρχος, πλησιάσας καὶ τρίβων τὰς χεῖρας.

— Δὲν μοῦ διηγήθητε, ἀνέραξεν ὁ μηχανικός ὅτι εἴχετε ἔλλειψιν ἀνθράκων, ὅτι τὴν ἐσπέραν ταύτην θὰ ἤμῃθα εἰς Ἀβάναν, ὅτι ὁ Φούλιτωρ...

— Σιγά, σιγά, εἶπε διακόπτων αὐτόν ὁ ἀξιωματικός· ἔχετε ὀλίγην ὑπομονὴν καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι αἱ ὑποσχέσεις μου θὰ πραγματοποιηθῶσιν.

— Ἐμπορῶ νὰ σὰς ἐρωτήσω ποῦ πηγαίνομεν;

— Νὰ ἀπαντήσωμεν τὰ πέντε πλοῖα, τὰ ὁποῖα φαίνονται ἐκεῖ κάτω.

Πρὸς τίνα σκοπὸν; μήπως εἶνε πειρατικά;

— Ἔρχονται ἀπὸ τὸ Νιουκάστελ φορτωμένα γαιάνθρακας.

— Ὅλ μὲ ἀφήσετε νὰ ἐπιβιβασθῶ εἰς αὐτά;

— Κάμετε ὅ,τι θέλετε, ἀπήντησεν ὁ πλοίαρχος σὰς λέγων ὅμως ὅτι μετὰ τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥρας, ἐλπίζω ὅτι ὁ Φούλιτωρ θὰ εὐρίσκειται ἐντὸς τοῦ λιμένος τῆς Ἀβάνης.

— Δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ δρόμος του, εἶπεν ὁ Πινσὼν δεικνύων τὴν θάλασσαν, ὁ Φούλιτωρ, ὅστις καθὰ ἐλέγετε ἔπασχεν ἔλλειψιν ἀνθράκων, πλέει αὐτὴν τὴν σπιγμὴν μὲ μεγαλειτέραν ταχύτητα παρὰ ποτέ.

— Καίρομεν τὸ μικρὸν ποσὸν ὅπερ μὰς ὑπελείπετο, διὰ νὰ σὰς καθησυχάσω δὲ σὰς ἐξηγῶ τὸ

σχέδιόν μου. Ἄγνοεῖτε ἴσως, κύριε, ὅτι ἡ Ἀβάνη εἶνε λιμὴν, ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν ἐξέρχεται τις εὐκόλως. Ἡ ἰσπανικὴ κυβέρνησις εἶνε φιλόποτος· φοβεῖται ἀκατάπαυστος μὴ ἀρπάσωσιν αὐτῇ τὴν νῆσον Κούβαν καὶ ἐπιτηρεῖ αὐστηρότατα τοὺς ναυτικούς κανονισμούς!

— Τοὺς ναυτικούς κανονισμούς! ἐπανέλαβεν ὁ Πινσὼν. Τί! πάλιν αὐτοὶ μ' ἐμποδιζοῦν ν' ἀποβιβασθῶ;

— Ἀφετέ με νὰ τελειώσω, ἐπανέλαβεν ὁ πλοίαρχος. Σὰς ἔλεγα λοιπὸν ὅτι πλοῖον ἄπαξ εἰσελθὼν καὶ ἀγκυροβολήσῃ ἐντὸς τοῦ λιμένος τῆς Ἀβάνης δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ αὐτοῦ εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἑκτης πρωϊνῆς ὥρας μέχρι τῆς ἑκτης τῆς ἐσπέρας. Ἄφ' ἑτέρου ὁ Δάβις, κατὰ τοὺς ναυτικούς κανονισμούς πάντοτε, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαμείνῃ ἐν Ἀβάνῃ ἐπὶ πλεόν τῆς ἀπολύτως ἀναγκαίας ὥρας πρὸς προμήθειαν τῶν ἐφοδίων αὐτοῦ. Ἠδύνατο ὅθεν νὰ συμβῆ ὥστε, ἐνῶ ἐγὼ θὰ κατεγινόμην νὰ ἐφοδιάσω τὸ πλοῖόν μου διὰ γαιάνθρακων, ὁ πειρατὴς ν' ἄρῃ αἰφνιδίως τὴν ἀγκυραν, νὰ ἐξέλθῃ τοῦ λιμένος, χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν Φούλιτωρ ν' ἀναχθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ πέλαγος καὶ τοιοῦτοτρόπως θὰ μὰς ἐξέφευγεν ὡς χέλι. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μὲ ἀπατήσῃ κατ' αὐτὸν τὴν τρόπον καὶ ἐπομένως δὲν θὰ εἰσέλθω ἐντὸς τοῦ λιμένος, πρὶν ἐφοδισθῶ πρότερον μὲ τοὺς ἀναγκαίους ἀνθράκας, διὰ νὰ εἶμαι ἑτοιμὸς νὰ παρακολουθήσω πᾶν κίνημα τοῦ ἐχθροῦ μου.

Αἱ ἐξηγήσεις αὐταὶ παρηγόρησαν ἐν μέρει τὸν Πινσὼν καὶ μάλιστα ὅτε ὁ πλοίαρχος διεβεβαίωσεν αὐτόν ὅτι ἀφοῦ ἤθελε προμηθευθῆ ἀνθράκας, θὰ εἰσῆρχετο ἐντὸς τοῦ λιμένος, ὅπως ἐπιτηρῆ κάλλιον ἐκεῖθεν τὸν πειρατὴν. Διαρκούσης τῆς συνδιαλέξεως ταύτης, τὸ ἀτμόπλοιον προσήγγισε τὰ δύο ἀνθρακοφόρα σκάφη, ἅτινα ἄμα ὡς εἶδον αὐτὸ ἀνύψωσαν τὴν ἀγγλικὴν σημαίαν. Μετὰ ταῦτα ὁ πλοίαρχος διὰ τῆς ναυτικῆς σάλπιγγος διέταξε τὸ ἐγγύτερον εὐρισκόμενον νὰ συστείλῃ τὰ ἰστία καὶ νὰ σταθῇ.

— Τί θέλετε; ἠρώτησεν ὁ Ἄγγλος πλοίαρχος μετὰ δυσαρσεκειᾶς.

— Νὰ μοῦ παραχωρήσῃτε τὸ φορτίον τῶν ἀνθράκων.

— Αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον· δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ πωλήσω τὸ φορτίον.

— Καταβιβάσατε τὰ πανία σας, ἔκραξεν ὁ

πλοίαρχος επιτακτικώς, ή άλλώς σās σπάζω ἀμέσως τὰ κατάρτια.

— Η Αγγλία διατελεί εις ειρήνην με τās Ηνωμένας Πολιτείας, προσέθηκεν ὁ πλοίαρχος.

— Καί δι' αὐτὸ θὰ τελειώσωμεν ἡσυχᾶ τὴν ὑπόθεσίν μας, ἀπάντησεν ὁ πλοίαρχος, καὶ θὰ σās πληρώσω ἀμέσως τοὺς ἀνθρακὰς σας.

Ὁ Ἀγγλος ἐξήτασε περίξ τὴν θάλασσαν ἐλπίζων ν' ἀνακαλύψῃ που ἀγγλικὸν πολεμικὸν πλοῖον ἵνα αἰτησῆται παρ' αὐτοῦ συνδρομὴν. Εἰ καὶ στενὴ συγγένεια συνδέει τοὺς Ἀγγλους μετὰ τῶν Ἀμερικανῶν, οἱ δύο ἐξάδελφοι ἐν τούτοις, ὁ Τζῶν Βούλ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἰωνάθαν, ὡς ἀποκαλοῦνται, μισοῦσιν ἐμπῆδῳ ἀλλήλους. Ἐπειδὴ οὐδὲν πολεμικὸν πλοῖον ἐφαίνετο εἰς τὸν ὄρίζοντα, ἐδέησε νὰ ὑποκύψῃ. Τὰ δύο πλοῖα ἐτέθησαν παραπλεύρως ἀλλήλων καὶ σύμπαν τὸ πλήρωμα τοῦ Φούλτωνος ἠσυχολήθη περὶ τὴν μετακόμισιν τοῦ γαιάνθρακος, δι' ἣν ἀπῆρτετο εἰκοσιτεσσάρων ὥρων ἐργασία.

Ὁ Πινσὼν ποιήσας αἰφνιδίαν σκέψιν, παρέσυρε τὸν Ζωηρὸν ἐπὶ τοῦ ἀνθρακοφόρου πλοίου, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸν πλοίαρχον αὐτοῦ. Οὗτος, δὺσθυμος καὶ ὠργισμένος ἐπέτῃρει τὴν βιαίαν παραλαβὴν τοῦ φορτίου του. Ὁ μηχανικὸς νομίζων ὅτι μετὰ τὴν ἐκφόρτωσιν τὸ πλοῖον ἀναμφισβόλως ἐπρόκειτο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀγγλίαν, ἐζήτει νὰ ἐπιβιβασθῇ ἐπ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν προσέκρουσε κατὰ τῶν ναυτικῶν κανονισμῶν, διότι τὸ πλοῖον διηυθύνετο εἰς Σιζάλ, ὅπου εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ μεταβῇ καὶ παραλάβῃ ἕτερον φορτίον, μεθ' οὗ ὄφειλε νὰ ἐπιστρέψῃ. Ὁ Πινσὼν σκυθρωπὸς ἀνῆλθεν ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ Φούλτωνος καὶ ἐστράφη πρὸς τὴν ξηρὰν. Ἠλπιζε μὴ λῆμβος τις ἐκ τοῦ λιμένος ἐξερχομένη ἤθελε διέλθῃ ἐγγὺς τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ συγκατατεθῇ ν' ἀποβιβάσῃ αὐτὸν εἰς τὴν παραλίαν.

Πρὸς τὴν ἐσπέραν ὁ Φούλτων ῥυμουλκῶν τὸ ἀνθρακοφόρον πλοῖον προσήγγισε πρὸς τὴν παραλίαν, ὅπως κάλλιον ἐπιτηρῇ ἐκεῖθεν τὰ περίξ. Οἱ ναῦται εἰργάσθησαν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἀκαταπαύστως περὶ τὴν μετακόμισιν. Περὶ τὸ λυκαυγῆς ὁ Πινσὼν καὶ ὁ Ζωηρὸς, διεληθόντες ἐν ἄυπνίᾳ τὴν νύκτα ἔνεκα τοῦ ἀκοιμητοῦ θεοῦδοῦ τῆς πτώσεως τῶν καλῶν, δι' ὧν μετελομίζοντο οἱ ἀνθρακες εἰς τὴν ἀποθήκην, ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Εὐρὺς καὶ ἀλαμπῆς ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου ἀνέτειλεν ἐντὸς χρυσοῦς οὐρίχτης, καὶ χάρις τῷ ἀπερᾶντῳ στρώματι τοῦ αἰθέρος ὑπερ αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ ὄφειλον νὰ διασχίσωσιν, ἠδύνατό τις ν' ἀτενίσῃ αὐτὸν ἀρόθως. Ἡ ξηρὰ ἐφαίνετο πρασίνη, διεσπαρμένη ὑπὸ λευκῶν οἰκίσκων. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν λόφων διεγράφοντο μελαναὶ ἐν τῷ κυκλῷ οὐρανῷ αἱ παράδοξοι σικαὶ τῶν μεγάλων φοινίκων καὶ τῶν κέδρων.

— Νὰ οἱ πιλότοι, εἶπεν αἴφνης εἰς τῶν ναυτῶν οἱ καρχαρίαὶ τριγύρω θὰ εἶνε.

Ἀκούσας τὴν λέξιν καρχαρία ὁ Ζωηρὸς ἐπλησίασε πρὸς τὸν ναῦτην. Οὗτος δὲ κύπτων ἄνωθεν τῆς θαλάσσης ἢ ἢ διαύγεια ἐπέτρεπεν εἰς τὸ βλέμμα νὰ εἰσχωρήσῃ ἐντὸς ἰκανῶν μέτρων βάθους, τῷ ἔδειξε πέντε ἰχθυὸς μεγάλους ὡς λάβρακας, ὧν τὸ σῶμα ἐφερε ζῶνας μελανὰς. Οἱ ἰχθυὸς οὗτοι ἐπλεον βραδείως παρὰ τὰς πλευράς τοῦ Φούλτωνος, ἦσαν δὲ τοῦ γένους τῶν πιλότων ἢ πρωρέων, οἷτινες, κατὰ τὴν δοξασίαν τῶν ναυτικῶν, ἐκτελοῦσι χρεὴ ὁδηγοῦ παρὰ τοῖς καρχαρία.

Ἡ διήγησις αὕτη ἐφάνη παράδοξος τῷ Ζωηρῷ, δραμόντι ἀμέσως πρὸς τὸν Πινσὼν.

— Ἀλήθεια, κύριε, τὸν ἠρώτησεν, οἱ καρχαρία εἶνε τυρλοὶ ὅλοι σχεδόν, καὶ ὅτι αὐτὰ τὰ ψάρια ποὺ τὰ λέγουσιν πιλότους, τοὺς χρησιμεύουν ὡς ὁδηγοί;

— Αὐτὰ εἶνε παρχυμῆτι τῆς φαντασίας τῶν ναυτῶν. Ὁ ἰχθυὸς ὁ καλούμενος πιλότος, λέγεται ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων remora, καὶ πηγαίνει σικὰ μετὰ τὸν καρχαρίαν διὰ νὰ λαμβάνῃ μέρος τῆς λείας.

— Ὁ καρχαρία εἶνε κητώδης; ἠρώτησε τὸ παιδίον.

— Ὁχι. ὁ καρχαρία εἶνε ἰχθυὸς, δηλαδὴ ἀναπνεύει τῇ βοήθειᾳ τῶν βραγχίων. Ἀνήκει εἰς τὸ φροβερὸν γένος τῶν σκύλλων, τῶν ἀδδῆραγοτέρων ἐκ τῶν γνωστῶν ὄντων.

Μετ' ὀλίγον πέντε ἢ ἐξ ἐκ τῶν ῥηθέντων τεράτων ἐφάνησαν παρὰ τὸ πλοῖον οἱ ναῦται ἐηορυσθήσαν, ἄσπονδον τρίφροντες μῖτος κατὰ τῶν φροβερῶν ἰχθυῶν, εἰομένων πάντοτε νὰ καταβροχθίσωσιν αὐτούς. Οἱ καρχαρίαὶ ἀκολουθοῦμενοι ὑπὸ στίφους πιλότων ἐφέροντο περίξ τῶν δύο πλοίων, ὡς σκοποὶ, ἐκτελοῦντες τὴν ἐαυτῶν ὑπηρεσίαν. Ἐπιτρέψαντος τοῦ πλοίαρχου ν' ἀγκιστρώσωσι τινὰ ἐξ αὐτῶν, κατεβιδάσθη λῆμβος εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπέβη δὲ αὐτῆς καὶ ἐστὴ ὄρθιος εἰς τὴν ἀκρὰν γέφυραν τῆς ναύκληρου; φέρων εἰδος ἀκόντιον, εἰς οὗ τὴν λαβὴν ἦτο προσδεδωμένον μακρὸν σχοινίον.

Ἡ ἄγρα τοῦ καρχαρίου εἶνε κινδυνώδης, διὸ καὶ πάντες οἱ ναῦται, πλὴν τῶν καταρτιομένων περὶ τὴν μετακόμισιν τοῦ ἀνθρακος, παρετάχθησαν κατὰ μῆκος τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου. Ὁ Πινσὼν μετὰ τοῦ Ζωηροῦ ἀπέμειναν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου μέρους τοῦ καταστρώματος ὅπως βλέπωσι κάλλιον.

Ἡ λῆμβος ἀπεμακρύνθη περὶ τὰ τέσσαρα μέτρα, παχὺ δὲ τεμάχιον στέγτος ἐρρίφθη ἐν τῇ θαλάσῃ. Οἱ καρχαρίαὶ ἀπέδειξαν τότε ὅτι ἔχουσι καλοὺς ὀφθαλμούς, διότι ἐπέπεσαν τάχιστα κατὰ τῆς λείας. Ὁ εὐκρινέστερος αὐτῶν στραφεὶς κατεβροχθίσεν αὐτὸν διὰ μῆκος ὅσον ταχέως δὲ καὶ ἀν' ἐπραξέ τοῦτο, ὁ Ζωηρὸς ἠδυνήθη νὰ ἶδῃ ἀνεωγμένον τὸ φροβερὸν σῶμα τοῦ τέρατος καὶ τοὺς ὀξεῖς αὐτοῦ ὀδόντας, ἔχον περιφέρειαν ἴσην πρὸς τὰ δύο τρίτα τοῦ ζώου.

Σαγηνευθέντες ἐκ τῆς λείας ταύτης οἱ καρχαρίαὶ συνέρρευσαν πολυπληθεὶς περίξ τῆς λείας. Ὁ ναύκληρος κρητῶν τὸ ἀκόντιον ἔστατο ἔτοιμος, καρποκῶν τὴν κατάλληλον στιγμὴν ὅπως πλήξῃ. Δεύτερον τεμάχιον καρδίου ἐρρίφθη εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς μέτρου ἀπὸ τοῦ πλοίου, παρευθὺς δὲ εἰς τῶν καρχαρίων ἐστράφη ἐπὶ τῆς μῆος τῶν πλευρῶν ὅπως τὸ καταπῆ, διότι οἱ ἰχθυὸς οὗτοι ἀναγκάζονται νὰ λαμβάνωσι τὴν στάσιν ταύτην, ἕνεκα τῆς κατασκευῆς τῶν φροβερῶν αὐτῶν σιαγόνων τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐρρίφθη κατ' αὐτοῦ τὸ ἀκόντιον ὑπὸ χειρὸς ῥωμᾶλέας καὶ δεξιᾶς, ἐνεπύχθη ἐντὸς τῶν πλευρῶν τοῦ τέρατος, ἀνέωχθη διὰ τοῦ κεκρυμμένου ἐλατηρίου σταυροειδῶς, τὰ τέσσαρα δὲ αὐτοῦ ἀρπάγια ἐμπλακέντα μεταξὺ τῶν πλευρῶν τοῦ ζώου, ἐκράτησαν αὐτὸ δέσμιον. Ὁ καρχαρία ἐδυήθη παραχορῆμα, καταλείπων ὄπισθεν αὐτοῦ κύματα αἵματος. Εἰςτύλιξαν τότε τὸ σχοινίον, δι' οὗ ἦτο προσδεδωμένον τὸ ἀκόντιον μετ' οὗ πολὺ ἰσχυροὶ κλισιμοὶ ἐτάραξαν τὸ ἀκόντιον καὶ οἱ ναῦται ἔσυρον μετὰ προσηχῆς τὸ σχοινίον. Μετὰ ἤμισιαν ὥραν οἱ ναῦται κατέφθασαν τὸν Φούλτωνον σύροντες ἐξόπισθεν αὐτῶν τὸ τέρας, οὗ οἱ σπασμοὶ τῆς ἀγωνίας ἦσαν ἐτι τρομακτικοί.

Οἱ λοιποὶ καρχαρία ἀντὶ νὰ φροβηθῶσιν, ἐξηκολούθησαν περιπολοῦντες περὶ τὸ πλοῖον. Τὸ ἄγρευθὲν ζῶον εἶχε μῆκος 9 μέτρων. Οἱ ναῦται ἐπόθουν νὰ ἐκδάρωσιν αὐτὸ, διὰ ν' ἀποκομίσωσι τὸ δέρμα του χρήσιμον ἐν πολλοῖς, πλὴν ὁ πλοίαρχος ἀνεκάλεσεν αὐτούς ἐπὶ τοῦ πλοίου.

Περὶ τὴν τετάρτην μετὰ μεσημβρίαν ὤραν τὸ ἀνθρακοφόρον πλοῖον ἀφῆθη ἐλεύθερον, μὴ χαιρετίσθη δὲ τὴν φορὰν ταύτην ἀνεχώρησε παρά ταυτα εἰς Σιζάλ. Ὁ πλοίαρχος θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν ταχύτητα τοῦ Φούλτωνος πεπληρωμένου ἐξ ἀνθρακος μέχρι τοῦ καταστρώματος, ἐποίησε διαφορῶς ἐλιγμούς ἐπὶ μίαν ὥραν περίπου. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐπλυναν τὸ πλοῖον, διότι τὰ πάντα ὄφειλον νὰ ὦσιν ἐν τάξει πρὶν εἰσέλθωσιν εἰς τὸν λιμένα. Ἦτο ἤδη ἐγγὺς ἡ ἔκτη ὥρα ὅτε ἀφίκοντο ἔμπροσθεν τοῦ φρουρίου τοῦ Μαύρου, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν κρότος τηλεβόλου ἀνήγγελλεν ὅτι ὁ λιμὴν ἐκλείετο.

Ἡ ἀτυχία αὕτη δὲν ἐλύπησε πολὺ τὸν Πινσὼν, διότι ὁ πλοίαρχος εἶχεν ἤδη γνωστοποιήσει αὐτῷ ὅτι δὲν ἐτάχει νὰ εἰσέλθῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ὁ Φούλτων ὅθεν ἀνήχη ἐκ νέου εἰς τὸ πέλαγος σκοπῶν νὰ περιπολῇ, ἀναγκασόμενος ἐξ ἄλλου ὅπως λάθῃ τὸ μέτρον τοῦτο ὑπὸ ἰσχυροῦ βορείου ἀέμου αἰφνιδίως πνεύσαντος. Τὴν ἐπαύριον, μόλις ἐφάνη ἡ ἡμέρα, ἐστρεψε τὴν πρῶραν πρὸς τὴν ξηρὰν καὶ διηυθύνθη πρὸς αὐτὴν ἐν τάχει.

Δύο πλοῖα ἐξήρχοντο τοῦ λιμένος, καίτοι δὲ διήρχοντο εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἀμερικανικοῦ πλοίου ἐχαιρέτησαν ὑψώσαντα τὴν ση-

μαίαν. Ὅπισθεν αὐτῶν ἐφάνη μικρὸν ἀτμοπλοῖον κειρωματισμένον διὰ λευκοῦ χρώματος, φέρων ἰσπανικὴν σημαίαν.

— Ἄν δὲν εἶχεν αὐτὸ τὸ χρώμα καὶ ἂν οἱ ἴστοι τοῦ ἦσαν χαμηλότεροι, εἶπεν αἴφνης ὁ πλοίαρχος πρὸς τὸν ὑπαρχον, θὰ ἐστοιχηριάζετο ὅτι αὐτὸ τὸ πλοῖον ἦτο ὁ *Αδάρις*.

Τὸ ἀτμοπλοῖον ἔπλεε παρὰ τὴν ἀκτὴν, κινούμενον δι' ὀλίγου ἀτμοῦ.

— Τί βλέπεις εἰς τὸ κατάστρωμά του; ἠρώτησεν ὁ πλοίαρχος τὸν ὑπαρχον;

— Ναύτας ἰσπανοὺς ἐν στολῇ, ἀπάντησεν οὗτος.

Τὸ μικρὸν ἀτμοπλοῖον εὐρισκόμενον κατέναντι τοῦ Φούλτωνος, ἐχαιρέτισεν αὐτὸν, καταβιδάζον τὴν σημαίαν του, ἐνῶ τὸν χαιρετισμὸν συνώδεε κρότος τυμπάνου. Ὁ Φούλτων ἀνταπέδωκε τὴν εὐγένειαν, χαιρετῶν ἐπίσης καὶ ἐξηκολούθησε πλέων πρὸς τὸν λιμένα.

Ὁ Πινσὼν ὑπὸ μάλῃς ἔχων τὸ δέμα τῶν ὑποκαμίσιων μόλις ἠδύνατο νὰ συγκατῇ τὴν ὑπερμετρον αὐτοῦ χαρὰν, βλέπων προσεγγίζουσαν ταχέως τὴν ξηρὰν.

— Ἦτο πεπρωμένον, μικρὸ μου, νὰ ἴδωμεν τὴν Ἀβάναν, εἶπε πρὸς τὸν Ζωηρὸν. Ἄς μὴ παρακπονοῦμεθα ὅμως. θὰ πάρωμεν καμπόσα κουτία καλὰ σιγάρα ἀπ' ἐδῶ, διότι ἔχω πολλοὺς φίλους εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ θὰ τοὺς φανῇ μεγάλον δῶρον. Ἀλήθεια, ἀφοῦ ἐνθυμήθημεν τοὺς φίλους, τί νὰ γίνεταὶ ἐκεῖνος ὁ καυμένος ὁ Βοαζολῆς; πρέπει τώρα ν' ἀποκατεστάθῃ. Φαντάζομαι τὴν ἐκπληξίν του ὅταν θὰ λάθῃ ἐπιστολήν μου, τὴν ὀποιαν νὰ τῷ στέλλω ἀπὸ τῆν νῆσον Κούβαν! Δὲν θὰ πιστεύσῃ ὅλας τὰς ἀληθινὰς περιπετειὰς μας. Τώρα, μικρὸ, θὰ ἴδωμεν τὴν πόλιν τὴν ὀποιαν ἐκτίσεν ὁ Διέγος Βελασκέζ, κατόπιν τὸν τάφον τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου, ὅστις, ἐπειδὴ τὸν ὑπεδέχθησαν κακῶς εἰς τὴν Ἴσπανίαν, ἐπέστρεψε διὰ νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν γῆν, τὴν ὀποιαν ἀνεκάλυψεν. Νὰ, νὰ ὁ λιμὴν!.. ζήτω!

Ὁ Φούλτων πρᾶγματι ἐκαμπτε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὴν ἀκρὰν τοῦ Μαύρου, καὶ ὁ λιμὴν ἐγένετο ὁρατός.

Τὸ ἀτμοπλοῖον ἐδέησε νὰ σταματήσει πρὸς στιγμὴν, ὅπως ἀπαντήσῃ εἰς τὸν λιμεναρχον, ὅστις ἰστάμενος ἐπὶ πυργίσκου τινός, ἠρώτα αὐτὸ διὰ ναυτικῆς σάλπιγγος περὶ τῆς ἐθνικότητός του, τοῦ μέρους τῆς προελεύσεως καὶ τοῦ μέρους ὅπου διηυθύνετο. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο λῆμβος προσῆλθεν εἰς τὸ ἀτμοπλοῖον.

— Τὸν *Αδάρις* ζητεῖτε; ἠρώτησεν ὁ διοικῶν τὴν λῆμβον ταύτην πλοηγός, ἐλθὼν ἐπίτηδες πρὸς τὸ ἀτμοπλοῖον.

— Ναι, ἀπάντησεν ὁ πλοίαρχος, φέρε με σικὰ εἰς τὸ μέρος ὅπου ἠγκυροβόλησεν.

— Ἐφυγε σήμερον τὸ πρῶν.

— Τί λέγεις; ἔκραξεν ὁ πλοίαρχος, κύψας ἐπὶ

τροσούτον, ὡσεὶ προὔτιθετο νὰ βιβθῆ εἰς τὴν θάλασσαν.

— Ἀφοῦ ἐχωμάτισε τὸ σκάφος του λευκόν, καὶ ἠγόρασε μερικὰς παλαιὰς ἰσπανικὰς στολὰς, ὁ Δάβις ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν λιμένα ἀκριβῶς τὰς εἴς ὥρας τὴν αὐγῆν.

Ὁ πλοίαρχος ἀπήγγειλε φοβερὰν βλασφημίαν, συνέτριψε τὴν ναυτικὴν σάλπιγγα ἢν ἀνὰ χειρὰς ἐκράτει καὶ ἐκραξέε διὰ φωνῆς βροντώδους πρὸς τοὺς πηδαιούχους·

— Στρέψατε! . . . Στρέψατε! . . .

Ὁ Φοῦλτων πάραυτα διέγραψε μακρὰν καμπύλην καὶ δικυθύνθη πρὸς τὸ πέλαγος.

— Σταματήσατε! . . . ἀνέκραξεν ὁ Πινσὼν, ἕνα λεπτόν, ἕνα λεπτόν μόνον, διὰ νὰ πηδήσω εἰς τὴν λέμβον. . .

Ἄλλ' ἡ λέμβος ἀπέμεινεν ὀπισθεν καὶ ὁ Φοῦλτων μετὰ τὸν ἐλιγμόν ἐξῆλθεν ἐν πάσῃ ταχύτητι τοῦ λιμένος, μὴ ἔχων τὸν καιρὸν οὐδὲ καὶ ν' ἀποδώσῃ τὸν χαιρετισμὸν πρὸς τὸ φρούριον τοῦ Μαύρου.

[* Ἔστι συνίησις].

Η ΕΝ ΜΟΝΑΧΩ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Οὐδεμία ἐπιστήμη, οὐδεμία τέχνη προχωρεῖ διὰ τοσοῦτον γιγαντιαίων βημάτων πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, ὅσον ὁ ἠλεκτρισμὸς. Ἡ φυσικὴ αὕτη δύναμις, ἣς μόλις πρὸ αἰῶνος ἀιδήθητες ἔγειναν γνωσταὶ, καὶ ἣς ἡ φύσις εἶναι ἐτι νῦν ἄγνωστος τῆ ἐπιστήμῃ, τοσοῦτος σπουδαίως ἐκρυσταλλώθη διὰ τὸν πρακτικὸν βίον ἔλαβε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὥστε σήμερον ἐπιστήμονες καὶ τεχνῖται σπουδαίως ἐργάζονται, ὅπως ἐν παντὶ κλάδῳ τοῦ βίου ἐφαρμοσῶσι μίαν τῶν ιδιοτήτων τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Ὅποσα δὲ διὰ τῆς ἐπιμόνου ταύτης ἐργασίας καταρθώθησαν καὶ καταρθῶνται, τοῦτο ἀποδεικνύουσιν αἱ ἠλεκτρικαὶ ἐκθέσεις, αἷτινες ταχύτατα διαδέχονται ἀλλήλας.

Μόλις ἔτος παρῆλθεν ἀπὸ τῆς πρώτης παγκοσμίου ἠλεκτρικῆς ἐκθέσεως ἐν Παρισίοις, καὶ ἤδη οὐχὶ δευτέρα, ἀλλὰ τρίτη τοιαύτη ἐκτυλίσσεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν. Εὐθὺς μετὰ τὴν δευτέραν ἐν Λονδίῳ (1882) ὄλων ἐξ ὑπογυίου, οὕτως εἶπεῖν, παρεσκευάσθη ἡ ἐν τῷ κρυσταλλίνῳ παλατίῳ τοῦ Μονάχου τρίτη διεθνὴς καὶ πρώτη γερμανικὴ ἠλεκτρικὴ ἐκθεσις. Ἐξετάζων τις ἐπιπολαίως τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς μανίας τῶν ἠλεκτρικῶν ἐκθέσεων, ἤθελε πιστεῦσθαι ὅτι ἡ μόνη τούτου αἰτία εἶναι ἡ φιλοδοξία τῶν ἐθνῶν, καὶ οὐδὲν πλέον· ὅστις ὅμως προσεπάθησε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ν' ἀκολούθησῃ τὰς κολοσσαίας προόδους τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐν ταῖς πρακτικαῖς αὐτοῦ ἐφαρμογαῖς, θέλει ἐννοήσῃ ὅτι αἱ ἐκθέσεις αὐταὶ διὰ τε τὸ πλῆθος καὶ διὰ τοὺς ἐπιστήμονας εἶσιν ἀναπόφευκτοι, διότι δι' αὐτῶν καὶ μόνον εἶναι δυνατὸν νὰ λάβῃ τις ἀκριβῆ καὶ καθαρὰν ἰδέαν περὶ τῆς ἀξίας τῶν πολυπληθῶν μηχανῶν

καὶ συσκευῶν, ἀς ἡ ἐπιστήμη καὶ τέχνη ἐν τοῖς τελευταίοις χρόνοις ἀπέκτησαν, καὶ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὸν δημόσιον καὶ οἰκιακὸν βίον. Ὁ ἠλεκτρισμὸς πράγματι ἐν τῇ ἀναπτύξει, ἢν σήμερον ἔλαβε, πρόκειται νὰ φέρῃ μεγάλην ἀναστάσιον καὶ ὅλας τὰς διευθύνσεις, πρόκειται νὰ μεταβάλῃ τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου· περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης βαθέως πείθεται ὁ εὐτυχῆσας νὰ ἐπισκεφθῆ τὰς ἠλεκτρικὰς ἐκθέσεις. Πρέπει νὰ ἴδῃ τις διὰ τῶν ἰδίων ὀφθαλμῶν πόσον εὐκόλως ὁ ἠλεκτρισμὸς μεταβάλλεται εἰς ὅποιανδήποτε ἄλλην φυσικὴν δύναμιν, μετὰ ποίας εὐκολίας τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα μετατρέπεται εἰς ἤχον, θερμότητα, φῶς, μηχανικὴν δύναμιν, χημικὴν ἐνέργειαν καὶ μαγνητισμὸν, ὅπως ἐννοήσῃ τὴν ὑψίστην ἀξίαν τῆς μυστηριώδους ταύτης δυνάμεως.

Ἡ ἐν Μονάχῳ ἠλεκτρικὴ ἐκθεσις, ἀν καὶ ὡς πρὸς τὴν λαμπρότητα καὶ τὸ μεγαλεῖον, ὑπολείπεται πολὺ τῆς ἐν Παρισίοις, πρὸ πάντων διὰ τὴν μικρότητα τοῦ μεγάρου τῆς ἐκθέσεως, κατὰ τοῦτο ὅμως ὑπερβαίνει τὰς δύο πρώτας, ὅτι οἱ ἰδρυταὶ αὐτῆς προσεπάθησαν διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ παράτρωσι τῷ κόσμῳ, καὶ περὶστασιν ὅπως διδαχθῇ περὶ τῶν ἀποκρύφων τῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης. Παρὰ τοὺς σοφῶν γερμανῶν ἐπιστημόνων περὶ ἠλεκτρισμοῦ, καὶ ὡραίων ἀναγνωστῆριον μετὰ πλουσίας βιβλιοθήκης, αἷτινα οἱ ἐπισκέπται τῆς ἐκθέσεως δικαιούνται δωρεὰν νὰ ἐπισκεπτόνται, ἀνταποκρίνονται πληρόστατα τῷ σκοπῷ τῶν ἰδρυτῶν. Ἄλλ' οὐ μόνον τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπιδιώκει ἡ ἐκθεσις, ἀλλὰ καὶ ἄλλον ἐστὶ πρακτικώτερον. Ἐπιτροπὴ συνισταμένη ἐκ διακεκριμένων τῆς Γερμανίας φυσικῶν, προσδρευομένη δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ἐνταῦθα πολυτεχνεῖῳ καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς von Beetz, διὰ ἐπιστημονικῶν καταμετρήσεων καὶ πειραμάτων θέλει ἀποφασίσῃ ἀμερολήπτως περὶ τῆς ἀξίας τῶν διαφόρων μηχανῶν καὶ ἐργαλείων, αἷτινα μεγάλα καταστήματα τῶν διαφόρων τῆς Εὐρώπης ἐθνῶν ἐξέθεσαν. Ὄρθῃ δὲ καὶ δικαίᾳ κρίσει πρὸ πάντων τῶν ἠλεκτρικῶν λυχνιῶν τῶν διαφόρων καταστημάτων, ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἄπειρα σχέδια περὶ ἠλεκτρικοῦ φωτισμοῦ γίνονται, πὰς τις δύναται νὰ ἐννοήσῃ πόσον ἐπιθυμητὴ καὶ ἀναγκαία τυγχάνει οὕτα. Εἰς τοὺς ἀξίους βραβεύσεως ὅμως κατὰ πρώτην φοράν, ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ δὲν θὰ δοθῶσι μεταλλεῖα ὡς βραβεῖα δι' αὐτοὺς θὰ χρησιμεύσωσιν αἱ κρίσεις τῆς ἐπιτροπῆς, αἷτινες μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκθέσεως ἐν ἰδιαιτέρῳ τόμῳ θὰ ἐκδοθῶσιν.

Ἡ ἐπίσημος ἐναρκσις τῆς ἐκθέσεως ἐγένετο τὴν ἐσπέραν τῆς 16 Σεπτεμβρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὸν βασιλέα τῆς Βαυαρίας δουκὸς Καρόλου Θεοδώρου. Κατάλληλον ἐναρκτήριο λόγον ἐξεφώνησεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς Von Beetz, εἰς τοῦτον δὲ δι' ὀλίγων ἀπὸ πρῶτον ὁ δούξ. Τότε, τῇ εἰσηγήσει τοῦ προέδρου, τὸ πλῆθος ἐξηνωκράυγησε τοῖς ὑπὲρ τοῦ βασιλείως,

ἐτόνισε δὲ ἡ μουσικὴ τὸν βαυαρικὸν ὕμνον, καὶ ὁ δούξ μετὰ μεγάλης ἀκολουθίας εὐγενῶν καὶ ἐπιστημόνων ἤρξατο ἐπισκεπτόμενος τὴν ἐκθεσιν.

Μετὰ τὴν βραχεῖαν ταύτην εἰσαγωγὴν, προσπαθήσωμεν νὰ δώσωμεν δι' ὀλίγων τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Ἐστίας γενικὴν τινα ἰδέαν τῆς ἐκθέσεως. Καὶ δὴ πρῶτον ἀφιερώσωμεν ὀλίγας γραμμὰς τῷ ἠλεκτρικῷ φωτὶ, ὅπερ, ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἠλεκτρικαῖς ἐκθέσεσι, πρὸ πάντων καὶ ἀμέσως ἐπισύρει τὴν προσοχὴν τῶν ἐπισκεπτομένων. Πρὶν ἢ εἰτι εἰσέλθωμεν εἰς τὸ μέγαρον τῆς ἐκθέσεως, ἐκθαμβοὶ ἤκας μέγας ἀνταυγαστῆρ ἐστημένους ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ μεγάρου καὶ βάλλων τὰς φωτοδόλους αὐτοῦ ἀκτίνας ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ κωδωνοστάσια τῆς μητροπόλεως τοῦ Μονάχου. Ἄμα τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν παρουσιάζεται κατὰ πρῶτον πρὸ τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν ὡραιότατος κήπος μετὰ ὑψηλοτάτων κρουνῶν ὕδατος, οἷτινες φωτιζόμενοι διὰ ποικιλοχρόων φανῶν, παρέχουσι θέαμα μαγευτικώτατον. Ὁ κήπος ὡς καὶ τὸ λοιπὸν μέγαρον φωτίζεται ὑπὸ πλῆθος ὀλῆς ἠλεκτρικῶν τοξολυχνιῶν 12 διαφόρων συστημάτων πρὸς ἄλληλα ἀμιλλωμένων. Τούτων ἀξία μεμνησθεὶς εἰσὶ τὸ τοῦ Piette καὶ Krizik (ἐκθέτης Schuckert), ὅστις ἀνέλαθε νὰ φωτίσῃ διαρκούσης τῆς ἐκθέσεως καὶ μίαν τῶν πλαταιῶν τοῦ Μονάχου, τὸ τοῦ Crompton Schulze Sehwerd καὶ τὸ τοῦ Brusck (ἐκθέτης Seligmann), ὅστις φωτίζει καὶ τὴν Brienner - Strasse. Τὸ φῶς τὸ ἐκ τούτων παραγόμενον ἀμιλλᾷται κατὰ τε τὸ χροῶμα καὶ τὴν λαμπρότητα πρὸς τὸ τοῦ ἡλίου, θὰ ἐλησημόναι δὲ πράγματι ὁ κόσμος, ὅτι ὁ φωτισμὸς τῆς ἐκθέσεως εἶναι τεχνητός, ἐὰν μὴ συνδέχοντο ἔστιν ὅτι μικραὶ ἀστασίαι εἰς τὴν λαμπρότητα, ἐκβάλλουσαι αὐτὸν τῆς ἀπάτης τοῦ.

Τὸ ὡραῖον τοῦτο φῶς παράγεται, ὡς γνωστὸν, διὰ τῆς ταχυτάτης ἐκπρόδησεως ἠλεκτρικῶν σπινθήρων ἀπὸ τῶν ἄκρων δύο ἀπέναντι ἀλλήλων καὶ κατ' ἐναντίον διεύθυνσιν κειμένων στύλων ἐξ ἀνθρακος. Δὲν εἶναι ὅμως οἱ σπινθήρες οὗτοι καὶ ἡ ἄμεσος αἰτία τῆς λαμπρότητος τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός, ἀλλ' αἱ τούτων συνέπειαι. Συνέπειαι δὲ τούτων εἰσὶν ἡ μέχρι μανίας πυράκτωσις τῶν δύο ἄκρων τοῦ ἀνθρακος, ἡ ἐκ τούτων ἐπερχομένη καύσις αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐκπῆδησις ὁμοῦ μετὰ τῶν σπινθήρων καὶ μικρῶν τεμαχίων πεπυρκακτωμένου ἀνθρακος ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῶν ἀνθράκων. Δύο τινὰ ἀπαιτοῦνται νῦν ἵνα τὸ φῶς διαμεινῇ σταθερὸν καὶ λαμπρόν· πρῶτον ὁ ἀνθράξ ἐξ οὗ οἱ στύλοι κατασκευάζονται νὰ ἦ ὁμαλὸς καὶ σκληρὸς, καὶ νὰ μὴ περιέχῃ ξένας ὕλας, δεύτερον δὲ ἡ ἀπόστασις τῶν δύο στύλων νὰ μείνῃ πάντοτε ἡ αὐτή. Τὰ δύο ταῦτα εἶναι μέχρι τοῦδε ἀρκούντως ἐλεειποιημένα, δὲν εἶναι ὅμως ἐτι τέλει, καὶ ἐντεῦθεν αἱ μικραὶ ἀστασίαι εἰς τὴν λαμπρότητα τοῦ φωτός τῶν τοξολυχνιῶν.

Διὰ τοξολυχνιῶν φωτίζονται ἐν τῇ ἐκθέσει

πρὸς τούτοις μικρὸν τι ερημοκλήσιον, δεικνύον ὅποσον ὡραιότερος καὶ μεγαλοπρεπέστερος εἶναι ὁ ἠλεκτρικὸς φωτισμὸς διὰ τὰς ἐκκλησίας, ὡραία πινακοθήκη περιέχουσα τὰς εἰκόνας περιφῆμων ζωγράφων, ἐν αἷς διακρίνονται δύο χαρακτηριστικώτατοι τοῦ Ἑλλήνος Γαῖζη, καὶ τὸ ἀκροατήριο μικροῦ θεάτρου, ἀνεγειρόμενος πρὸ πάντων ἐντὸς τοῦ μεγάρου, ὅπως γίνωσιν ἐν αὐτῷ πειράματα μετὰ τῶν ἐδισωνείων λυχνιῶν περὶ ὧν ἀμέσως κατωτέρω ποιοῦμεν λόγον. Περὶ τῶν μερῶν τούτων, βλέπομεν ἀπαστραπτούσας τὰς τοξολυχνίας καὶ ἐν μικρῷ θαλίῳ οἰκίσκῳ, ἐν ᾧ γίνονται πειράματα ἀναπτύξεως φυτῶν ὑπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας.

Μεγαλειότερον ἐν τούτοις ἐπιτυχίαν προμηνύουσιν αἱ μικραὶ ἐδισωνεῖοι λυχνίαι, αἷτινες στήριζονται εἰς τὴν διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος πυράκτωσιν μικρὰς ἀπυθρακωμένης ἕως ἰνδοακλάμου, ἐντὸς φιαλίδιου κενοῦ ἀέρος*. Αἱ μικραὶ αὗται λυχνίαι, αἷτινες εἰς διάφορα μεγέθη δύναται νὰ κατασκευασθῶσι, καὶ ἀς πράγματι δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν λυχνίας τοῦ μέλλοντος, ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῇ ἐκθέσει ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ. Σειρὰ ὄλη μικρῶν καὶ μεγάλων αἰθουσῶν, διαφοροτρόπως διασκευασμένων, καὶ φωτιζομένων διὰ ἐδισωνείων λυχνιῶν, σκοπεῖ νὰ δείξῃ τῷ κόσμῳ δικτὶ τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς πρέπει νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ φωταέριον καὶ τὸ πετρέλαιον εἰς τὰς οἰκίας καὶ τὰ καταστήματα. Ἡ ὡραιότητι τῶν αἰθουσῶν τούτων εἶναι ἡ τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρέτου Ἑδισώνιος φέρουσα, καὶ ἐν ἣ εἰσὶν ἐκτεθειμένα ὄλα τοῦ δαιμονίου τούτου ἀνδρὸς τὰ ἐφευρέματα. Εἰσερχόμενοι εἰς τὴν αἰθουσαν ταύτην, ἥτις γέλει πρώτων, δὲν αἰσθανόμεθα τὴν δυσάρεστον ἐκείνην ὀσμὴν καὶ θερμικρασίαν ἣν τὸ φωταέριον ἢ τὸ πετρέλαιον παρέχει ταῖς αἰθούσαις· ἡ ἐδισώνιος λυχνία δὲν ἀκριβῆ ἐκ τῆς ἀτυσοφίας τίποτε, καὶ τίποτε δὲν προσθέτει, ἡ θερμότης δὲ ἣν ἀναπτύσσει εἶναι δωδεκάκις μικροτέρα τῆς τῶν ἀεριολυχνιῶν.

Διὰ ἐδισωνείων λυχνίσκων φωτίζονται προσέτι ἐντὸς τοῦ μεγάρου τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐστιατόριον, ὅπερ καθ' ἐσπέραν εἶναι ὑπέριμετρον, πρὸ πάντων ὑπὸ Βαυαρῶν, ποιοῦντων πειράματα περὶ τοῦ τρόπου τῆς πόσεως τοῦ ἀφρίζοντος αὐτῶν ζύθου ὑπὸ τὰς ἠλεκτρικὰς ἀκτίνας, καὶ ἡ σκηνὴ τοῦ θεάτρου ἐν ᾧ καθ' ἐσπέραν δίδονται μικραὶ παραστάσεις πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δείξῶσι τὰ ἀποτελέσματα τῶν νέων τοῦ Ἑδισώνιος συσκευῶν, δι' ὧν κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ τὰς λυχνίας αὐτοῦ καταλληλοτάτας διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς σκηνῆς. Περὶ τῶν ὄλων τούτων φωτίζεται δι' ὁμοίων λυχνιῶν καὶ ἡ πρὸς τὸ μέγαρον τῆς ἐκθέσεως φέρουσα Arcis-strasse, διὰ τούτων δὲ σκοποῦσιν ἐντὸς ὀλίγου τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ πολλοῦ

* Ἡ ἐν τε λ. ἢς ἔξωσις τοῦ ἀέρος εἶναι ἀναπόφευκτος, διότι ἄλλως ἢ τοῖς ἡθελε στιγμιαίως καθ'.

Ἐδίσωρος νὰ φωτίσωσιν ὁλόκληρον τὴν Νέαν Ἰ-όρκην, τὰς τε ὁδοὺς καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν οἰκιῶν. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι τὸ σπουδαῖον τοῦτο πείραμα θὰ ἔχῃ πλήρη ἐπιτυχίαν, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ αὐτὰ τὰ ἐξῆρα τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτισμοῦ εἰσὶ κατὰ ἐν τρίτον κατώτερα τῶν τοῦ διὰ φωταερίου. Ὅχι δὲ μόνον ὑπὸ τὴν χρηματικὴν, ὑγιεινὴν καὶ αἰσθητικὴν ἐποψὴν αἱ ἐδίσωσαι λυχνίαι εἶναι ἀνώτεροι τῶν ἄλλοι τοῦδε ἐν χρήσει λυχνιῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ φῶδοι τῶν πυρκαϊῶν διὰ τῆς χρήσεως αὐτῶν θὰ ἐκλείψωσι.

Πῶς ὅμως παράγεται τὸ φῶς τοῦτο; πῶς ἀναπτύσσεται τὸ αὐτὸ δύναμις; Ἡ δύναμις αὕτη ἀναπτύσσεται ἀμέσως μὲν διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἐμμέσως δὲ διὰ τῆς καύσεως γαιανθράκων καὶ ἄλλων μέσων. Καὶ διὰ μὲν τῆς καύσεως τῶν γαιανθράκων τίθενται εἰς κίνησιν αἱ ἀπμομηχαναί, ἡ δύναμις δὲ αὕτη διὰ δυναμοηλεκτρικῶν μηχανῶν μεταβάλλεται εἰς ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, τοῦτο δὲ τέλος εἰς φῶς. Πολλαὶ τῶν ἀπμομηχανῶν τούτων εὐρίσκονται ἔξωθεν τοῦ μεγάρου τῆς ἐκθέσεως, ἀλλὰ ὅμως εἰσὶν ἐσπαρμέναι ἀνά τὴν πόλιν καὶ τὰ περιχώρα τοῦ Μονάχου, μία δὲ τέλος ἐργάζεται εἰς τὸ 57 χιλιομέτρα ἀπὸ τοῦ Μονάχου ἀπέχον χωρίον Miesbach. Τὸ τελευταῖον τοῦτο πείραμα, ὅπερ κατὰ πρόωτην φοράν ἐν ἐκθέσει ἐκτελεῖται, ἀποδεικνύει τὸ πρόωτιστον τοῦ ἠλεκτρισμοῦ προτέρημα, τὸ πρόωτημα δηλαδή τῆς μεταφορᾶς τῆς δυνάμεως στιγμιαίως εἰς μεγάλας ἀποστάσεις. Ἐὰν συνδέσωμεν τὸ πρόωτημα τοῦτο μετὰ τῆς εὐκολίας μεθ' ἧς πάλιν τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα δύναται νὰ μεταβληθῇ εἰς ὅποιονδήποτε ἄλλην φυσικὴν δύναμιν, ἐκφράζομεν ἐν ὀλίγαις λέξεσιν εἰς τί πράγματι ἔγκλειται ἡ ἀξία τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἐν τῷ ἠλεκτρισμῷ εὐρούμεν νέαν κινήσιον δύναμιν· τοιαύτας ἀξιώσεις δὲν δύναται ὁ ἠλεκτρισμὸς νὰ ἔχῃ, διότι ἡ δύναμις αὕτη οὐδέποτε παρουσιάζεται ἐλευθέρᾳ ἐν τῇ φύσει· εἰμὴ ὑπὸ τὴν τρομερὰν μορφήν τοῦ κεραυνοῦ, ἔξ' οὗ πᾶν ἄλλο ἢ νὰ ὠφελῆθωμεν δυνάμεθα.

Οὐ μόνον διὰ τῆς καύσεως γαιανθράκων, εἴπομεν ἀνωτέρω, παράγεται τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλων μέσων. Τὰ μέσα ταῦτα εἰσὶ πρὸ πάντων οἱ καταρράκται καὶ ποταμοὶ, ἡ δύναμις, ἧτις πρὸ αἰῶνων ἀπώλλυτο, καὶ ἧτις ἐν τῷ μέλλοντι θὰ χρησιμεύσῃ πρὸς φωτισμὸν πολλῶν τῆς ὑψηλῆς πόλεως. Ἐν τῇ ἐκθέσει ἐν μόνον πείραμα τοιοῦτου εἴδους γίνεταί. μεταφέρεται δηλαδή ἡ δύναμις καταρράκτου τινὸς 5 χιλιομέτρα ἀπὸ τοῦ μεγάρου τῆς ἐκθέσεως ἀπέχοντος, διὰ χαλκίνων νημάτων καὶ ἐν εἶδει ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, εἰς τὸ μέγαρον, ἐκεῖ δὲ χρησιμοποιοῖται τὴν μὲν ἡμέραν ὅπως θέσῃ εἰς κίνησιν παντὸς εἴδους μηχανᾶς γεωργικᾶς κτλ. τὸ δὲ ἐσπέρας πρὸς παραγωγὴν φωτός. Ἐν συνόλῳ πρὸς φωτισμὸν τοῦ μεγάρου, τῶν δύο ὁδῶν καὶ

τῶν πλατειῶν δαπανᾶται ἐργασία ἴση πρὸς 320 ἰππους, ἐννοεῖται, κατὰ δευτερόλεπτον.

Ἄν καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο τοῦ φωτισμοῦ, καὶ τὸ πᾶν τοῦτο παραγόντων δυναμοηλεκτρικῶν μηχανῶν εἰσὶ τὰ σπουδαιότερα τῶν ζητημάτων τῆς ἠλεκτροτεχνικῆς, ἐν τῇ ἐκθέσει ὁμῶς, τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὸ πλῆθος, πρωταγωνιστῆται τὸ τηλεφῶνον. Τὸ τηλεφῶνον, τὸ νεώτατον τοῦτο κτῆμα τῆς ἐπιστήμης καὶ τέκνον τοῦ Ἀμερικανοῦ Graham Bell, ἐπὶ τοσοῦτον σήμερον τῇ βοήθειᾳ τοῦ Ἐδίσωρος, Siemens καὶ ἄλλων ἐπιστημόνων ἐτελειοποιήθη, ὥστε ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ ἐργαστηρίου μετηνέχθη ἤδη εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ κοινοῦ. Ἡ ἀρχὴ εἰς τὰς τηλέφωνα στηρίζονται εἶναι ἀπλουστάτη· λεπτὸν ἔλασμα σιδήρου τιθέμενον εἰς δονήσεις διὰ τῆς φωνῆς τοῦ ὁμιλοῦντος ἀνθρώπου ἐλαττοῖ ἢ ἀυξάνει τὴν μαγνητικὴν δύναμιν μαγνήτου ὀπισθεν αὐτοῦ εὐρίσκουμένου. Ὅστις οὕτω ἐπάγει ἠλεκτρικὰ ρεύματα εἰς τὸ περὶ αὐτὸν περιστρεφόμενον χαλκίνον νῆμα. Τὰ ρεύματα ταῦτα μεταδίδονται στιγμιαίως εἰς τὸν ἕτερον σταθμὸν καὶ ἐκεῖ δι' ὁμοίως συσκευῆς τῆς ἄνω περιγραφείσης μεταβάλλονται ἀντιστρόφως εἰς τονικὰς δονήσεις. Οὕτω εἶχον πράγματι τὰ τηλέφωνα ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν γεννήσει· βεβαίως νῦν ἔλαβον μικράς τινας παραλλαγὰς, διὰ τῆς παρενθέσεως τοῦ μικροφῶνου μεταξὺ τῶν νημάτων καὶ ἄλλων τινῶν, ἐν συνόλῳ ὅμως ἡ ἀρχὴ εἶναι πάντοτε ἡ αὐτή. Διὰ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τρόπου οἱ τῶνοι μεταβάλλονται εἰς ἠλεκτρικὰ ρεύματα ταῦτα δὲ πάλιν εἰς τόνους.

Τρία ἐκ τῶν τοῦ Μονάχου θεάτρων τὸ Hoftheater, τὸ Gärtnerplatz-theater καὶ τὸ Kils Kolosseum συνεδέθησαν τηλεφωνικῶς μετὰ τοῦ κρυσταλλίνου παλατίου. Καθ' ἑσπέραν χιλιάδες κόσμου ἰστάμενοι ἔξωθεν τῶν αἰθουσῶν ὅπου οἱ τηλεφωνικοὶ σταθμοὶ μεθ' ὑπομονῆς περιμένουσιν ὅπως διὰ τοῦ νεωτάτου τούτου τρόπου ἀκροασθῶσι τεμάχια μελοδραμάτων καὶ κωμωδιῶν. Ἐὰν τις ὅλως ἀπροσδοκῆτως εἰσελθῇ εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν τούτων, καὶ ἴδῃ τοὺς ἀκροαμένους πλησίον τῶν τοίχων, ἔχοντας τὰ δύο τηλέφωνα εἰς τὰ ὦτα, ἐν ἄκρᾳ σιωπῇ, καὶ κινουντάς ἐνίοτε τὴν κεφαλὴν κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς μουσικῆς ἢν μόνον ἀκούουσι, θὰ πιστεύσῃ βεβαίως ὅτι εὐρίσκεται ἐντὸς αἰθούσης φρενοκομείου! Ὁταν δὲ λάβῃ τὰ τηλέφωνα εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ ὦτα, τότε ἄρχεται νὰ νομίζῃ ὅτι ἡ σκηνὴ τοῦ θεάτρου εὐρίσκεται ὀπισθεν τοῦ τοίχου, καὶ ν' ἀπορῇ πῶς πρότερον δὲν ἤκουε τίποτε. Τὰ τηλέφωνα σήμερον πράγματι μεταδίδουσι ὅλους τοὺς τόνους καθαρώτατα καὶ σχεδὸν ἀκριβέστατα. Λέγομεν σχεδὸν, διότι πολλοὶ τῶν βαθέων τόνων λαμβάνουσι μικρὰν τινα παραμόρφωσιν, ἐνίοτε μάλιστα ἀκούονται καὶ ὡς ἀπλοὺς ἠχοί. Τέλειαι ἐπομένως εἰσὶ δὲν εἶναι, ὅτι ὅμως θὰ γίνωσιν οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία.

Παρεκτὸς τῶν θεάτρων, συνεδέθη τηλεφωνικῶς μετὰ τοῦ μεγάρου, καὶ χωρίον τι 95 χιλιομέτρα τοῦ Μονάχου ἀπέχον, οὐχὶ βεβαίως πρὸς διαβάσεις τῆς μουσικῆς, μελοδραμάτων, ἀλλ' ὅπως δειχθῇ ὅτι καὶ ἐκ τοιαύτης κολοσσικῆς ἀποστάσεως τὰ ἀσθενῆ ἠλεκτρικὰ ρεύματα τὰ διὰ τοῦ τηλεφῶνου παραγόμενα, ἀκούουσιν ὅπως μεταφῶσιν εὐκρινέστατα τὴν φωνὴν τοῦ διδασκάλου τοῦ χωρίου μέχρι τῆς ἐκθέσεως. Ὅπόσον ἡ ἐπιτυχία τοῦ πειράματος τούτου ἔχει σπουδαιότητα περιττὸν ἰδιαιτέρως νὰ σημειώσωμεν, ἀναφέρωμεν μόνον ὅτι πρὸς τηλεφωνικὴν σύνδεσιν τοῦ μέρους τούτου κατὰ τὸ νέον τοῦ van Rysselberge ἐτινόημα, ἔγινεν χρῆσις τῶν ἤδη ὑπαρχόντων τηλεγραφικῶν νημάτων. Ἄντι ὀλιγίστων λοιπὸν ἐξόδων θὰ δυνηθῶσιν εἰς τὸ μέλλον ὅλοι αἱ πόλεις αἱ τηλεγραφικῶς συνδεθῆναι, νὰ συνδεθῶσι καὶ τηλεφωνικῶς.

Περὶ τῆς νεωτάτης ἐφευρέσεως τοῦ ἐκ Στουτγάρτης Weigle, περὶ τῶν γιγαντικῶν τηλεφῶνων, περὶ τηλεφῶνων δηλαδὴ, ὧν καὶ ἡ προσέγγισις εἰς τὰ ὦτα γίνεται περιττή, οὐδὲν λέγομεν, διότι μὴ τεθέντων εἰσὶ ἐν ἐνεργεῖᾳ οὐδεμίαν περὶ αὐτῶν κρίσιν δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν. Ἄντι τούτων εἴπωμεν ἐν τέλει δύο λέξεις περὶ τῆς πλῆθους τῶν μικρῶν τηλεφωνικῶν σταθμῶν τῶν προσομοιζόντων ταῖς σκηναῖς φυλάκων, οὓς ἀπαντῶμεν ἐν ὅλῳ τῷ μεγάρῳ διεσκορπισμένους. Οἱ σταθμοὶ οὗτοι περιέχοντες τὰ τηλέφωνα διαφόρων συστημάτων Berliner, Bell-Blake, Peterson κτλ. καὶ συνδεόμενοι ὅλοι μεθ' ἐνὸς κεντρικοῦ σταθμοῦ, σκοποῦσι νὰ δεῖξωσι τῷ πλήθει τὸν τρόπον, δι' οὗ αἱ διάφοροι οἰκίαι μιᾶς πόλεως δύνανται τηλεφωνικῶς μετ' ἀλλήλων νὰ συνδεθῶσι. Πρὸς δὲ νὰ πείσωσιν αὐτὸ περὶ τῆς εὐκολίας καὶ ἀνέσεως, μεθ' ἧς δύο φίλοι καθήμενοι ἕκαστος εἰς τὴν οἰκίαν του, δύνανται μετ' ἀλλήλων νὰ συνδιαλέγωνται. Ὅπόσον οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὴν ἐκθεσὴν διασκεδάζουσι διὰ τῶν τηλεφῶνων τούτων, ὧν ἕκαστος ὠρεᾶν δύναται νὰ ποιήσῃ χρῆσιν, πᾶς τις εὐκόλως δύναται νὰ φαντασθῇ.

Περιγράφαντες ἐν ὀλίγοις τὰς σπουδαιότερας τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐφαρμογάς, ἠθέλωμεν νῦν βαρύνῃ τοὺς ἀναγνώστας ἐὰν ἐπεχειροῦμεν ἐκτενῆ περιγραφὴν καὶ τῶν λοιπῶν πολυποικίλων συσκευῶν, αἵτινες ἐν τῇ ἐκθέσει παρουσιάζονται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν περιοριζόμεθα λοιπὸν ν' ἀναφέρωμεν ἀπλῶς τὸν τρόπον τῆς διαίρεσεως αὐτῶν.

Τὰ ὅλα ἐκθέματα εἰτὶ διηρημένα εἰς 15 διαμερίσματα, καὶ τὸ μὲν τούτων περιλαμβάνει ἰσορικά καὶ διδακτικά ἐργαλεῖα, ἕτερον ὅλας τὰς πολυποικίλους συσκευὰς, ὧν σήμερον ὁ ἰατρὸς ποιεῖται χρῆσιν διὰ τὴν ἠλεκτροθεραπείαν καὶ ἠλεκτροδιαγνωστικὴν, ἕτερον πάλιν συνίσταται ἐξ ἐργαστηρίου γαλβανοπλαστικῆς ὅπερ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κοινοῦ ἐργάζεται, καὶ οὕτω καθ' ἑ-

ξὺς. Ἰδιαιτέρως μνημονεύσεως χρῆζει τὸ διαμερίσμα τῆς τηλεγραφίας καὶ τῶν λοιπῶν ἐφαρμογῶν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, καὶ ἐν τούτῳ ἡ γαλλικὴ Ἐταιρία «Chemin de fer du Nord» ἧς τὰ διάφορα σπουδαῖα ἐκθέματα καὶ ἐν Παρισίοις εἶχον βραβευθῇ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἡ Ἐταιρία ἐκθέτει σχέδιον σιδηροδρομικῆς ἀμαξοστοιχίας, σκοπούσα δι' αὐτοῦ νὰ δεῖξῃ τὰς διαφόρους ἐφαρμογάς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν φοβερῶν δυστυχημάτων ὅσα ἢ σύγκρουσις ἀμαξοστοιχιῶν ἐπιφέρει. Ἀγγινοῦστατος εἶναι ὁ τρόπος καθ' ὃν διὰ μεταλλίνου τινὸς ἐλάσματος προσαρμοζομένου μεταξὺ τῶν γραμμῶν τοῦ σιδηροδρόμου κατορθοῦται ἡ ἀναστολὴ τῆς ὅλης ἀμαξοστοιχίας ὁσάκις ἡ διάβασις αὐτῆς θὰ ἦτο ἐπικινδύνος. Διὰ τοιοῦτων καὶ παραπλησίων ἐπινοήσεων, μέλλει τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα νὰ καταστῇ καὶ σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος, ἐμποδίζον τὰς ὀλεθροῖς ἐκείνας συγκρούσεις, ὧν πλῆθος ἀνθρώπων ἐπεσαν θύματα.

Διὰ τῆς βραχυίας ταύτης περιγραφῆς τῶν πολυποικίλων ἐφαρμογῶν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν τοῖς διαφόροις κλάδοις τοῦ πρακτικοῦ βίου ὅπως ἡ ἐκθεσις τοῦ Μονάχου παρουσιάζει αὐτὰς σήμερον πρὸ τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν, ἐλπίζομεν ὅτι ἔλαθεν ὁ ἀναγνώστης ἀκροῦράν τινα ἰδέαν περὶ τῶν προόδων ὅσας ἡ ἐπιστήμη ἐν τῷ νῦν κλάθῳ τούτῳ κατόρθωσε.

Ἐὰν σκεθῶμεν ὅτι μόλις 90 ἔτη παρήλθον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ Γαλλόφωνος διὰ τοῦ γνωστοῦ πειράματος ὑπέδειξε τὸ πρῶτον μέσον πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, βεβαίως δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ ἀπορῆσωμεν περὶ τῶν κολοσσικῶν κατακτῆσεων τοῦ αἰῶνός μας καὶ νὰ θαυμάσωμεν τοὺς ἄνδρας, τοὺς προσενεγκόντας τὴν ἐργασίαν αὐτῶν πρὸς ἐπίτευξιν οὕτω λαμπρῶν ἀποτελεσμάτων.

Ἐν Μονάχῳ τῆς Βαυαρίας κατὰ Σεπτέμβριον. I.H.H.

Ο ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ

Περιγραφή
τοῦ μαθητικοῦ βίου ἐν Γερμανίᾳ.

Ὅσακις ἐθαύμαζον τὰ μεγάλα ἔργα τῆς γερμανικῆς φιλολογίας καὶ ἐν γένει τῆς γερμανικῆς ὑπομονῆς καὶ φιλοπονίας ἀναπαρίστων ἐν τῇ φαντασίᾳ τὸν Γερμανὸν ἀπὸ τῶν νεανικῶν αὐτοῦ σπουδῶν σοβαρὸν καὶ ἐμβριθῆ. Νέος ζανθὸς γενειοφόρος με μακρὰν κόμην ἀτμηλωῶς ἠτρεπισμένην, πῖλος μέγας πλήρης βαθυσματων, οὕτινος οἱ γύροι κατέρχονται πλατεῖς μέχρι τῶν ὠτων, δίοπτρα, ἐπανδύτης τετριμμένως καὶ μακρὸς, καὶ σῶμα κεκυρὸς, ἦσαν δι' ἐμὲ οἱ χαρακτηριστῆρες τῶν Γερμανῶν φοιτητῶν βαδιζόντων ἐν ταῖς ὁδοῖς, οὓς εἶτα ἐφανταζόμεν καλωσμέτους δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐν μέσῳ σωρείας βιβλίων ὑπὸ τὸ φῶς τῆς λυχνίας, οὐδῶλος ἐγείροντας κε-

φαλὴν ἀπὸ ἀνεωγμένου τινός συγγραφέως. Ὁ Γάλλος φοιτητής, ὁ Ἴταλός, ὁ Ἕλληνας ἦσαν δι' ἐμὲ δεῖγματα κινητὰ τοῦ τελευταίου συρμού διὰ τῶν λεωφόρων, λέοντες τῶν ἀγυῶν, πίθη ἀπλήρωτοι τῶν Ἀναίδων τῆς πατρικῆς περιουσίας, ὄντα τέλος ἀποδλεπόντα μόνον εἰς τὰς ἐπιδείξεις καὶ τὴν ἀπόλαυσιν.

Τοιαύτην δὲ εἶχον γνώμην ἐπὶ μακρὸν χρόνον πρὶν ἢ ἀδηγήσω περὶ τὸ πέρας τῆς ἡλικίας τὸν υἱὸν μου ἐν Γερμανίᾳ. Πόσω ἠπατώμην! Πόσω ἀπατώνται δὲ καὶ πολλοὶ ὁμογνώμονές μου, καὶ πόσω θέλει μεταβάλλει τις τὴν οὐχὶ κολακευτικὴν ἰδέαν, ἣν ἔχει περὶ τῶν Ἑλλήνων φοιτητῶν, θέλει δειχθῆ, ἐάν προσπαθῆσω νὰ ἐκθέσω τί εἶνε ὁ Γερμανὸς φοιτητής ὑπὸ τὰς διαφόρους αὐτοῦ ἐπόψεις.

Σύγκρισις τοῦ Γερμανοῦ φοιτητοῦ πρὸς τὸν Ἕλληνα δὲν δύναται νὰ γείνη ἐν ὄλῳ, οὐ μόνον διότι αὐτὸς ὁ ἔθνικὸς χαρακτὴς ἀμφοτέρων εἶνε διάφορος, ὅπως καὶ τὸ κλίμα, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ οἰκογενειακὴ καὶ πολιτειακὴ ἀνατροφή οὐδέως ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλας. Ὁ ἰδὼν π. γ. συνάθροισιν τῶν φοιτητῶν ἀμφοτέρων τῶν ἐθνῶν πρὸ τῆς παραδόσεως τῶν καθηγητῶν, ἐκ πρώτης ὤψεως θέλει διακρίνει χάσμα διαφορᾶς ἐκατέρων. Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὴν πρὸ τῆς παραδόσεως βροχὴν, τὰς γοεράς κραυγὰς, τὸν ἀεὶ λιλῆ κορίσαυτορ, τὸν πληροῦντα τὴν αἴθουσαν ἐκ τοῦ καπνοῦ τῶν σιγάρων, τοῦ δούπου τῶν ποδῶν καὶ τῆς διὰ τῶν ῥάβδων κρούσεως τῶν θρανίων, καὶ ἐν γένει τὸν συγκεχυμένον θύρυβον, ὅστις καὶ πόρρωθεν ἔτι ἀκουεῖται ἀπὸ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ὅστις ἐγείρεται ἐνίοτε καὶ τοῦ καθηγητοῦ παραδίδοντος; Ἐν Γερμανίᾳ ἕκαστος τῶν φοιτητῶν καταλαμβάνει ἡσυχῶς τὴν ὠρισμένην θέσιν, ὀμιλεῖ χθαμαλῇ τῇ φωνῇ μετὰ τοῦ πλησίον, φέρεται εὐγενῶς πρὸς πάντας ὡς ἐν συνασπρωφῇ ἀνωτέρων, ὅταν δὲ εἰσέλθῃ ὁ καθηγητής ἐγείρεται πρὸς χαιρετισμὸν, εἶτα δὲ μένει ἀκίνητος δι' ὅλης τῆς παραδόσεως, θορυβῶν διὰ τριβῆς τῶν ποδῶν μόνον ὁπότεν νωθρὸς τις ἐλθὼν βραδέως διαταράσῃ τὴν ἡσυχίαν.

Ἡ διαφορὰ αὕτη, ὅταν κατὰ πρῶτον εἶδον τοὺς Γερμανοὺς φοιτητάς, μοὶ προὔξεν ἴσην ὁμοίαν ἐντύπωσιν, ὡς ἡ θεωρία ἡμέρου προβάτου καὶ ἀγρίας αἰγός. Ἀλλ' ἡ σύγκρισις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὔτε ὡς κατηγορία τῶν πρώτων, οὔτε ὡς ἐπαινος τῶν δευτέρων. Οὔτε δύναται τις δὲ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὁ Γερμανὸς φοιτητής κατὰ τοῦτο ὑπερέχει τοῦ Ἑλλήνου, διότι οὗτος πάλιν ἔχει ἑτέρας ιδιότητας ὧν ὁ Γερμανὸς στερεῖται, ὡς τὴν αὐτάρκειαν, τὸ εὐαντίληπτον κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν μαθημάτων, καὶ τοὺς νεκρόρους ἀγῶνας, οὓς ἀγωνίζεται κατὰ παντοίων προσκομμάτων, ἰδίως δὲ τῶν ὑψίστων τῆς πενίας καὶ τῆς ἐλλείψεως τῶν ἐπιστημονικῶν ἰδίως μέσων, ὧν ὁ Γερμανὸς ἀφρονεῖ. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δὲν δυ-

νάμεθα νὰ μὴ ἀναφέρωμεν καὶ μέγα προτέρημα τοῦ Γερμανοῦ φοιτητοῦ. οὐτινος ἐντελεῶς στερεῖται ὁ Ἕλληνας, προτέρημα ὅπερ ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ φοιτητικοῦ βίου παρατείνεται μέχρι τοῦ μετέπειτα βίου, ἀπλούμενον οὕτω δι' ὄλων τῶν στρωμάτων τῆς γερμανικῆς κοινωνίας. Τὸ ἕξοχον τοῦτο δῶρον εἶνε ἡ σύμπτωσις, ἡ συνένωσις, ἡ ἀλληλοβοήθεια, ἡ ἀνευ φθόνου καὶ μίσους καὶ πάθους καὶ φιλαρχίας συμβίωσις κατ' ὁμάδας τῶν φοιτητῶν καθ' ὅλον τὸν χρόνον τοῦ μαθητικοῦ αὐτῶν βίου.

Ὁ φοιτητής ἄμα εἰσερχόμενος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ γείνη μέλος σωματείου τινός. Οἱ πλείστοι τῶν φοιτητῶν εἰσὶ διανεμημένοι εἰς διάφορα σωματεία καὶ ἀδελφότητα, ἢτοι εἰς ἀθροίσματα ἐκ διαφόρων σχολῶν καὶ διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων, εἰδη συλλόγων, ὧν μόνος σκοπὸς εἶνε ὁ πότος καὶ ἡ διασκεδάσις, καὶ ὧν τὰ μέλη ἅπαντα ἐμπνέονται ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν. Οὐδεὶς ποτε αὐτῶν σκέπτεται ν' ἀθετήσῃ τοὺς γελοίους ἐπίστε νόμους τοῦ σωματείου ἢ νὰ μὴ δείξῃ σεβασμὸν εἰς ὅ,τι οἱ λοιποὶ παρεδέχθησαν. Ὄταν δ' ἐνίοτε ἐπὶ σπουδαίων ἀντικειμένων συναθροίζονται ὅλοι οἱ πρόεδροι τῶν σωματείων, ἅπαντες, τότε οἱ φοιτηταὶ ἔχουσι μίαν κοινὴν γνώμην ἐμπνέονται ὑπὸ ἑνός καὶ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος.

Ὅπως δὲ δείξω ἐν παραδείγματι τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐφροσύνην τὴν βασιλεύουσαν μετὰ τῶν φοιτητῶν τούτων, ὑποθέτω ἀντὶ τῶν Γερμανῶν Ἕλληνας φοιτητάς ἀνήκοντας εἰς 5 ἢ 6 σωματεία ἐκ 15-20 ἀτόμων συνιστάμενα ἕκαστον, καθημέρους δὲ κατὰ τὰ γράμματα τῶν πύλων αὐτῶν περὶ πλατείας Τραπεζίας καὶ ζυθοποιούντας ἐπὶ ὥρας ἕν τιμι ζυθοπαλεῖω ἐν μουσικῇ συναυλίᾳ, πρᾶγμα συχνότατον ἐν Γερμανίᾳ. Τίς εἶνε δυνατὸν νὰ φαντασθῇ, ὅτι ἐξ ὄλων τούτων τῶν φοιτητῶν οὐδεμία ταραχὴ θέλει ἀκουσθῆ, οὐδεμία ῥάβδος θέλει ὑψωθῆ, οὐδεμία ὄβρις θέλει ἀκουσθῆ καὶ ὅτι ἡ ἔρις δὲν θὰ παρακίηται σύνεδρος ἐν ἑκάστη τραπέζῃ; Οἱ Γερμανοὶ ὅμως φοιτηταὶ διασκεδάζουσι καὶ εὐθυμοῦσι μετ' ὅλης τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἀθωότητος, τὰ πρόσωπα αὐτῶν πυροῦνται ἀδικόπως, ἀντὶ δὲ ἡ θερμότης καὶ οἱ τοῦ ἐγκεφάλου ἀτμοὶ νὰ κινήσωσι τὰς ῥάβδους ἢ τὰ καθίσματα, κινουσι τὰς χεῖρας αὐτῶν εἰς περιπτώσεις ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ ἀμοιβαίας ἀφοσιώσεως. Τότε ψάλλονται τὰ ᾠσματα τῆς ἐνότητος, τότε ἐκχεῖται ἀφρονωτέρα ἢ πρὸς τὴν πατριδα ἀγάπη. Ἐάν δὲ τὰ πρόσωπα τῶν πλείστων φοιτητῶν εἶνε κατάπλασα οὐλῶν ἐκ τῶν μονομαχιῶν, αἷτινες παραμορφοῦσιν ἐνίοτε καὶ ταρατσοῦσι φρικωδῶς τὴν ἀρμονίαν τῶν χαρακτῶν τοῦ προσώπου, αἷτιον εἶνε οὐχὶ τὸ φίλερι τοῦ Γερμανοῦ, ἀλλὰ τὸ μὲν κακαὶ ἰδέει περὶ γενναϊότητος κληρονομηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ μεσαιῶνος, ἐκλείψουσι δὲ ὁσμέραι, τὸ δὲ νόμοι τινὲς τῶν σω-

ματείων καθ' οὓς τὰ ἀνώτερα ἀξιώματα δίδονται κατὰ τὸ πλῆθος τῶν μονομαχιῶν, τέλος δὲ καὶ κυρίως ὅτι καὶ οἱ φοιτηταὶ ὡς ἄνθρωποι εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ προσκορούσωσιν ἢ προσκρούσθωσιν ἐν τῇ κοινωνικῇ τύρῃ καὶ δὴ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἀναγνώρισιν τῶσων ἐθιμοτυπιῶν, ὧν τὴν τήρησιν ὁ Γερμανὸς θεωρεῖ ὡς νόμον ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς πολιτείας.

Ἀλλ' ὁ Γερμανὸς φοιτητής θέλει φανῆ ἀκριβῶς οἷος εἶνε καὶ κατὰ τί διαφέρει, ἢ εἶνε ὁμοίος πρὸς τὸν Ἕλληνα, ἐν παρακλονοιήσωμεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐισόδου αὐτοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μέχρι τῆς προσκομιτῆς τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος. Τοιαύτην δὲ εἰκόνα ἐσικόπου νὰ παρουσιάσω τῷ ἀναγνώστῃ. Ἀλλ' ἐάν περιέγραψον τὸν φοιτητὴν τοῦτον ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ἐκινδύνευον διττῶς. Τὸ μὲν διότι ὁ ἀναγνώστης θὰ ἐσκεπέτο πιθανὸν ὅτι γράφω ὑπερβολὰς, ἄτε βλέπων, ὡς γέρον, τὰ πράγματα θολὰ καὶ ὅτι ἐξογκώνω αὐτὰ ὑπερμέτρως κατὰ τὸ πάθος τῆς γερωντικῆς ἡλικίας, τὸ δὲ διότι δὲν ἠδυνήθην νὰ παρακλονοιήσω τὸν Γερμανὸν σπουδαστὴν ἀπανταχοῦ, ἄτε βραδύς τοὺς πόδας καὶ ξένος. Ἐπέφθην λοιπὸν ὅτι ἐάν σὺν τῇ ἐμῇ μικρᾷ πείρᾳ λάβω ὑπ' ὄψιν τί περὶ τῶν ἐν Γερμανίᾳ φοιτητῶν εἴπεν ἴδιος αὐτῶν προφήτης, ὁ τελευταῖον γράψας τὸν βίον αὐτῶν, τότε ἡ περιγραφή θέλει εἶσθαι πιστὴ εἰκὼν τοῦ ἐνταύθα φοιτητικοῦ βίου. Τύπος τῆς περιγραφῆς εἶνε ὁ φοιτητής τοῦ Πανεπιστημίου Βυρτσμπουργου, οὐδέως διαφέρων πρὸς τοὺς τῶν λοιπῶν τῆς Γερμανίας Πανεπιστημίων.

***

Τὸ παραδοξότατον καὶ αἰνιγματώδεςτατον τῶν ὄντων ἐν Γερμανίᾳ εἶνε ὁ φοιτητής. Διότι ἐνὸς μὲν οὗτος κήθηται ἐπὶ τῶν ξηρῶν θρανίων τοῦ λατινικοῦ σχολείου (ἀντισοίχου τῷ ἡμετέρῳ ἐλληνικῷ) εἶνε εἶδος θερμοαίμου ἀγομίλου, ὅπερ ἐν τῷ γυμνασίῳ μεταβάλλεται εἰς ψυχραίμου βάρβαρον. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀπὸ τοῦ γυμνασίου μέχρι τῆς εἰσόδου αὐτοῦ εἰς τὴν ἀκαδημαϊκὴν πολιτείαν εἶνε ἡμίμορος, μετὰ δὲ τὴν παραινετικὴν προσλαλίαν, ἣν ἀποτείνει ὁ πρύτανης παντὶ νεωστὶ προσερχομένῳ, μεταμορφοῦται διὰ μιᾶς εἰς ἀλάλακα. Ἐξ ὄλων τούτων τῶν ζωτικῶν μεταμορφώσεων ἐπανερχεται εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ὑπαρξίν του, ἐν ἧ εὑρίσκειτο καὶ κατὰ τὴν ὀλόγουλον αὐτοῦ νηπιότητα, μόνον ὅταν παρέλθωσιν ἱκαναὶ ἐξαμηνιαί. Τότε γίνεται λαμπρὸς νέος, περὶ τὸ τέλος δὲ τῶν σπουδῶν του μεταβάλλεται εἰς ἐρωτικὴν κεφαλήν ἢ ὡς θὰ ἐλέγαμεν κοινῶς *μουχλιασμένην*, ἀπολυόμενος δὲ τέλος τοῦ πανεπιστημίου εἰσέρχεται εἰς τὴν θλιβερὰν, κενὴν, ἄχαριν ὑπαρξίν τοῦ μεταφοιτητικοῦ βίου. Καθ' ἀπάσας ἡμῶς ταῦτα τὰς μεταμορφώσεις μένει πάντοτε ἔχνος τῆς φύσεως τοῦ βατράχου εἰς αὐτὸν προσκολλημένον, τοῦτέστιν ὁ μέγας πόθος πρὸς τὰ ὕγρα

καὶ τὰ ἔλπ' αὕτη δὲ κυρίως ἡ ἀμφιβιβάτης βατραχοειδῆς προδιάθεσις εἶνε ἡ τὰ μέγιστα ἐπιδρῶσα ἐπὶ τὸν Βυρτσμπουργικὸν καὶ ἐν γένει τὸν Γερμανὸν σπουδαστὴν, ὡς θέλομεν ἰδεῖ ἐν ταῖς ἐξῆς.

Κατοικία τοῦ σπουδαστοῦ.

Ὅπως καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῶν Μουστῶν οὕτω καὶ ἐν Βυρτσμπουργῷ ὁ φοιτητής εἶνε τερπὴ τῶν ἐνοικιαστῶν περιζήτητος καὶ ἀγαπητὴ. Ὁ φοιτητῆς ἐγκαθηδύρεται ἐν τῇ νῆξ του κατοικίᾳ ταχέως καὶ εὐχερῶς, ὅπως ὁ Βεδουίνος εἰς τὴν κάλυβον του. Πλὴν καλαθίου τινός κισσίου, ἐν ᾧ ἐμπεριέχονται τ' ἀναγκαϊότατα ἐνδύματα, τὰ ἄπλυτα, καὶ ἀσπρόρουχα, καὶ τινα βιβλία καὶ πλὴν ἐργαλείου τινός πρὸς ἀπὸνον ἐξαγωγὴν τῶν ὑποδημάτων, οὐδὲν ἕτερον πολυτελείας ἐπιπλον φέρεται εἰς τὸ νῆον του καλλιῶν ὁ σπουδαστής, μόνον καὶ μόνον ὅπως ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸ πεδίον τῆς ἐκλογῆς καὶ ἀγορᾶς τῶν ἐπιπλων κατὰ τὰ διάφορα αὐτῶν σχέδια, καὶ τολμηρὰς τεχνουργίας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς κοινωνίας εἰς τινα τυχρὸν μέλλοντα βαθύπλουτον πενήτην. Ἐάν ὁ ὁ σπουδαστής εἶνε τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, καὶ τοιοῦτοι εἶνε οἱ πλείστοι τῶν ἐν Βυρτσμπουργῷ, προσέχει κυρίως τὸν νοῦν ὅπως ἡ κατοικία εἶνε ξηρά. Ἀλλὰ τοιαύτη κατοικία, ἰδίως ἐκ τῶν περὰ τὸν ποταμὸν Μάιν, εἶνε σπανία, καθύστεν ὁ ποταμὸς οὗτος πλημμυρῶν κατ' ἔτος, ὅπως ὁ Νεῖλος ἐν Αἰγύπτῳ, κατακλύζει τὰς πλησίον ὁδοὺς, καὶ εἰσερχόμενος ἐντὸς τῶν ὑπογῶνων καὶ ἰσογῶνων καταλείπει καρποφόρον ἔλυν. Ἐν τοιαύτῃ τινὶ δὲ εὐρίξ ἀδυνατεῖ τις νὰ εὐρή γωνίαν μὴ σφριγῶσαν εἰς τῆς βλαστογόνου δυνάμεως τῆς φύσεως καὶ μὴ καρποφόρον. Ἀπανταχοῦ φύονται καὶ προβάλλουσι τοὺς βλαστοὺς τῶν τὰ ξανθὰ βρύα, μικροὶ μύκητες, εὐρὺς καὶ ἄλλα προϊόντα τῆς καρπογόνου ἔλυνος καὶ ὕγρασίας, ἅτινα καίτοι καταστρεφόμενα ὑπὸ τῆς σκληρᾶς χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐκ κληρονομικῆς προδιαθέσεως ἀναφρίσκονται πάλιν. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοιούτων ὑγρῶν καὶ μὴ ὑγιεινῶν κατοικιῶν ὁ σπουδαστής προσέχει τὸν νοῦν εἰς ἕτερον σταθερὸν καὶ ἄπαιστον γνώρισμα, ὡς τοιοῦτον δὲ θεωρεῖ, ὁ καὶ ζωολογικῶς ἀνεπτυγμένος φοιτητής, τὴν παρουσίαν τῶν κόρων διότι καὶ ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς θεωρίας, καὶ ἐξ ἰδίας πείρας ἐπέισθη ὅτι τὸ ἀξιαγάπητον τοῦτο καὶ τῶσων πιστὸν παραμένον εἰς τὸν ἄνθρωπον πλάσμα, ἀποφεύγει τὰς σκοτεινάς καὶ ὕγρας κατοικίας καὶ ὅτι μόνον εἰς τόπους ξηροῦς ἰδρύει τὰς ἀποικίας του. Οὕτω ὁ κόρις εἶνε διὰ τὸν φοιτητὴν ὅ,τι ποτὴ ἢ περιστέρως διὰ τὸν Νῶε, ἄγγελος ζηρασίας διὸ καὶ ἐπιτρέπεται αὐτῷ, ὡς εἰς φίλιον καὶ, τερπνὸν σύντροφον νὰ κοιμάται ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ κλίτῃ, νὰ οἰκῇ ὅλως ἀταράχως ἐντὸς τῶν βιβλίων ἀνευ φόβου παραμικρᾶς διαταράξεως, καὶ νὰ ἐγκαθηδύρεται διὰ παντός ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων.

Τὰ ἐπιπλα τῆς αἰθούσης τοῦ φοιτητοῦ, ἥτις εἶνε ἐν ταύτῳ κοιτῶν, σπουδαστήριον, αἰθούσα ὑποδοχῆς, μαγειρεῖον καὶ ἐπιτατόριον, εἶνε συνήθως ἀπλούστατα ὅπως δὲ πᾶν μεγαλείον ἐπὶ τῆς γῆς φέρουσι τὸν χαρακτῆρα τῆς μετριοπροσύνης καὶ δὲν ἐγείρουσι ἀξιώσεις. Καὶ πρῶτον ὑπάρχει σοφᾶς πεπληρωμένος ἐκ τριῶν ἵππου, αἵτινες ὁμοῦς κατὰ χώρας εἶνε τόσῳ πυκνῶς συμπιλημένοι ὥστε καθήμενος νομίζει τις ὅτι κατὰ λάθος μετὰ τῶν τριῶν μεταχειρίσθησαν καὶ τὰς πλευράς τοῦ ἵππου πρὸς πλήρωσιν. Μετ' αὐτὸν βλέπομεν κλονιζόμενόν τι λεκανοδοχεῖον, οὐτινος ἡ πλήρης λεκάνη ἐκχειλίζει ἐν τῷ δωματίῳ, ἐν βῆμα μετ' αὐτὸ ἀπκντῶμεν τράπεζαν ἐν τοῦ γήρωος κλονιζομένην ἅμα τῇ διὰ τῆς χειρὸς ἐπαρῆ, κάτοπτρον, ἐφ' οὗ αἱ μυῖαι τὸ θέρος κατασκευάσαν δι' ἀκαταπονήτου ἐπιμελείας ἐς αἰεὶ ὄρατὸν μωσαϊκὸν μνημεῖον, κλίνην ἐφ' ἣς οἱ κόρες ὡς πρῶτοι καταλαβόντες ἐγείρουσι δικαιώματα κατοχῆς καὶ ἐν χλιαρῆς νυκτὶ προκαλοῦσι μεγάλας συνελεύσεις. Τέλος τὸ δωμάτιον τοῦ σπουδαστοῦ κοσμεῖται καὶ ὑπὸ κομποῦ, οὐτινος τὰ συστάξιν μόνον διὰ μυϊκῆς δυνάμεως κραταιωθείσης διὰ τῆς γυμναστικῆς ἀσκήσεως δύνανται ν' ἀνοιχθῶσι.

Σχέσεις τοῦ φοιτητοῦ μετὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν.

Αἱ σχέσεις τοῦ φοιτητοῦ μετὰ τοῦ οἰκοδεσπότου εἶνε συνήθως καλαί. Καὶ εὐρίσκονται μὲν ἐνίοτε καὶ ἐνοικιασταὶ ἔχοντες παράδοξον τοῦ φοιτητοῦ ιδεώδες, π.χ. ὅτι ὁ καλὸς φοιτητῆς εἶνε λεμώδιον τὸ ὅποιον ἀνέχεσθαι νὰ ἐκπιέζηται πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ χυμοῦ, κωφάλαος, οὐδὲ γὰρ ἐκφωνῶν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Ῥοτσιλιδ, ῥίπτων περὶ ἐαυτὸν χρήματα, Ὀλλανδὸς κατὰ τὴν καθαρῶτητα καὶ ἀρνίον κατὰ τὴν ὑπομονήν. Ἄλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁ υἱὸς τῶν Μουσῶν εὐρίσκει λίαν εὐγενῆ, ἐνίοτε μάλιστα πλήρη ἀγάπης καὶ τρυφερωτάτην δεξιώσιν ὑπὸ τῶν κτητόρων τῆς οἰκίας. Τοῦτο δὲ γίνεσθαι ἰδίως ὅταν ἐντὸς τῆς αὐτῆς οἰκογενείας εὐρίσκονται μίαν ἢ πλείονες ἀγαμοὶ θυγατέρες, καὶ ὅτε ὁ φοιτητῆς δὲν εἶνε ὑποψήφιος τῆς Θεολογίας. Τότε ἡ προσοχὴ καὶ ἡ τρυφερὰ στοργὴ τῆς μητρὸς καὶ τῶν θυγατέρων τὸν κατακλύζουσι. Ἐὰν δὲ παροδικῆ τις ἀδικοθεσία ἀναγκάσῃ αὐτὸν νὰ οἰκουρήσῃ, πάραυτα ἡ περὶ φροντικῆς μήτηρ καὶ αἱ τρυφερῶς φροντίζουσαι θυγατέρες εὐρίσκονται παρ' αὐτῶν, φέρουσι τονωτικὸν ζῶμα, παρασκευάζουσι τέτον καὶ συνιστῶσιν αὐτῷ πλῆθος δεδοκιμασμένων οἰκιακῶν ἱατρικῶν. Οὕτω μετὰ βραχὺν χρόνον συνάπτονται μὲ μίαν τῶν θυγατέρων, ἰδίως δὲ τῆς ὠραιοτέρας (διότι ἡ ἐκλογὴ μένει εἰς αὐτὸν) σχέσεις φιλικαὶ ἢ κάλλιον εἰπεῖν στεναί, χωρὶς νὰ δύναται οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ φοιτητῆς νὰ ἐννοήσῃ πῶς τὸ πρᾶγμα ἐπῆλθε τόσον ταχέως.

Περὶ τὸν χρόνον τοῦτον ἡ μήτηρ ἐμιλεῖ ἀδι-

κόπως πρὸς αὐτὸν, οὐκ ὁμοῦς καὶ πρὸ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς, περὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ γάμου, καὶ καταδικάζει τὸν ἄγαμον βίον ὡς τὸ φοικωδέτερον τῶν κακῶν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης. Ἐν τοιαύταις δὲ τισιν εὐκαιρία ἀναμνησκαται συχνάκις καὶ τῶν ἀρετῶν τῶν θυγατέρων τῆς, ἰδίως δ' ἐξάσει ὑπὲρ πάσας τὰς ἄλλας τὴν ὑπὸ τοῦ σπουδαστοῦ εὐνοουμένην, ἣν ὤμων ὡς ἀληθῆ ἀγγελον κατὰ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχῆν ὡς τρυφερῶς φροντίζουσαν καὶ ὑποχρεωτικὴν κατὰ τὴν γνώμην, ὡς οἰκονόμον καὶ μοναδικὴν ἐν τῇ διοικήσει τοῦ οἴκου. Ἐνίοτε μάλιστα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας τῶν λόγων καὶ δάκρυα βρέουσι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς μητρὸς ἐκ τοῦ φόβου μὴ μετ' ὀλίγον στερηθῇ τῆς θυγατέρος ταύτης ὑπανδρευομένης, διότι πολλοὶ κύριοι ἐπέστησαν ἤδη τὴν προσοχὴν τῶν ἐπ' αὐτῇ.

Τὰς ἐμιλικὰς ταύτας παρακολουθοῦσιν ἐπίσης συχνὰ προσηλώσεις εἰς τὸ τέτον ἢ τὴν καφῆ, ἐκεί δὲ ἡ εὐνοουμένη δεικνύει ἅπασαν αὐτῆς τὴν μαγεῖαν καὶ τὸ ἀξιέριστον, βιάζουσα τὸν σπουδαστῆν, προσποιούμενον ὅτι ἀθίσταται, νὰ δεχθῇ τὰ μεγαλείτερα τεμάχια τοῦ σακχάρου, τὸ παχύτατον παχύγαλα (καυμάκι), τὸν καλλίτερον ἄρτον. Τέλος μὲ τῶν ἡμερῶν, ὁ ἡμέτερος σπουδαστῆς, ὁ μὴ ἔχων σκοπὸν ἀπὸ τοῦδε νὰ ὑπανδρευθῇ καὶ μὴ περιπατήσῃ εἰσέτι μόνος, ἄνευ τῆς βοηθείας τοῦ πατρὸς, εὐρίσκαται ἀρραβωνισμένος τὴν θυγατέρα τῆς οἰκίας, χωρὶς πάλιν νὰ ἐννοήσῃ πῶς τοῦτο συνέβη τόσῳ ταχέως.

[Ἐπιτελῶ συνέχαις.]

***

Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝ ΑΓΓΑΙΙΑΙ

B'

Ἡ τάξις τῶν ἀγυρῶν εἶνε ἀξία ἡττονος περιεργίας. Ἐν τούτοις μετ' ἄλλας ἐκπλήξεις βλέπει τις πόσον εὐχερῶς ἐξαπατᾶται ὁ λογικώτερος οὗτος τῶν λαῶν τῆς γῆς. Αὐτόμολός τις τοῦ στρατοπέδου τῶν πνευματιστῶν ἐπρόδωκε τὰ μυστικά τῶν ἐξαγγέλματος μεσαζόντων, καὶ ἀληθῶς βλέπομεν ὅτι τὰ δολωρὰ τῶν τεχνάσματα εἶνε χονδροειδέστατα.

Πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὁ μὴ σημειῶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὡς συγγραφῆς τοῦ βιβλίου, ἀλλ' ἐν τῇ ῥύμῃ τῆς ἀφηγήσεως ἀπλῶς λέγων ὅτι ὀνομάζεται Πάρεκερ, ὑπῆρξε ἄνευ τῆς ἀπάτης τῶν ἰδίων αὐτοῦ αἰσθήσεων καὶ ὅτι ἅμα ὡς διηνοίγησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπεσκορᾶν ἐπάγγελμα, ὅπερ ἕκτοτε ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν ἄτιμον; Ἡ ὅτι ἔχει ἀφορμὰς παραπόνων κατὰ τῶν συναδέλφων του καὶ ἠέλησε νὰ τοὺς ἐκδικηθῇ καταστρέφον ἄρδην τὸ ἐπάγγελμα; Τοῦτο δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει πολὺ. Μᾶς ἐνδιαφέρει ὁμοῦς νὰ ἴδωμεν πῶς μετεῖται τὸ δημόσιον, καὶ ἰδίᾳ τὸ ἀγγλικὸν δημόσιον.

Ὁ συγγραφεὺς παρίσταται ἡμῖν ὡς τίμιος νεός,

φιλόδησκος, ἀπλοὺς καὶ παραδόξως ἀσθενῆς τὸν χαρακτῆρα. Μεθ' ὅσα εἶδωμεν ἐν τῷ περὶ τὴν μὴ Οὐγκτων κόσμῳ, δὲν πρέπει νὰ ἐκπληττώμεθα ἐν τῇ συναντήσει προσώπου τοιοῦτον ἔχοντος ὄργανισμὸν.

Τὸ θέρος τοῦ 1878 φίλος τις τοῦ κ. Πάρεκερ ἔλαβε πρόσκλησιν δι' αὐτὸν καὶ δι' ἄλλον τινὰ εἰς πνευματιστικὴν συνεδρίασιν. Αἱ ἐγχώριοι ἐφημερίδες ἔγραψαν ἐνθουσιάζοντες ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἡ περιεργία παρότρυνε τοὺς δύο φίλους νὰ μεταβῶσιν εἰς αὐτό. Προσπηγῆθησαν, διότι ἦσαν εὐσεβεῖς, καὶ ἠρώτησαν τὸν Θεὸν νὰ τοῖς ἐκδηλώσῃ τὴν περὶ τούτου θέλησιν του. Ἡ ἀπάντησις, ὡς ἦν ἐπόμενον, ἐδόθη σύμφωνος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν.

Πάντες εἰσὶ πέριξ τῆς τραπέζης σχηματίζοντες ἄλυσον καὶ κρατοῦντες ἀλλήλους ἀπὸ τινος δακτύλου. Ψάλλουσιν ὕμνον κατ' ἀρχάς, εἰτά τις ἐρωτᾷ: « Εἶσθε εἰδῶ, ἀγαπητοὶ φίλοι; » Ἡ τράπεζα συγκλονεῖται ὑπὸ κυματισμοῦς κινήσεως: « Ἄν εἶσθε καλὰ πνεύματα, εἰπατε ἂν ἀγαπᾶτε τὸν Θεόν ». Τρία κρούσματα ἐπληξάν τὴν τράπεζαν σημαίνοντα καί. « Πρέπει νὰ τὸν ἰκετεύσωμεν; » Ἡ τράπεζα φαίνεται ἕτοιμος ν' ἀνέλωθ ὑπὲρ τὸ ἔδαφος ἐν κινήσει ἐνθουσιῶδεις. Ἐνθαρρυνθεῖς ὑπὸ τῶν ἐκδηλώσεων τούτων ὁ νεός Πάρεκερ ἐρωτᾷ: « Ἐχετε δι' ἐμὲ καμμίαν παραγγελίαν; » Ἡ ἐπιψυχος τράπεζα ἀπκντᾷ: « Προδίκαινε πάντοτε πρὸς τὴν τελειοποίησιν, τὰ πνεύματα σὲ ἀγαπᾶσι καὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ γίνητε μεσάζων πρῶτης τάξεως ». « Τί σημαίνει μεσάζων; (medium) ». « Σημαίνει ἀγωγὸς χρησιμεύων ὅπως ὁ Θεὸς διαχέῃ δι' αὐτοῦ τὰ ἀγαθὰ του ἐπὶ τὴν ἀνθρωπότητα ». « Ὑπάρχουσι πολλὰ εἶδη μεσαζόντων; » « Ναί, ὑπάρχουσι διὰ τὴν ἕκστασιν, διὰ τὸν λόγον καὶ διὰ τὰς φυσικὰς ἐκδηλώσεις. Ὑπάρχουσι καὶ πλεῖστα ἄλλα εἶδη ».

Ἐξελθὼν τῆς ἀσημάντου ταύτης συνεδρίας, ὁ νεός οὗτος συναντᾷ γέροντα Χριστιανόν, ὅστις ἀντὶ νὰ γελάσῃ, ἀρχίζει νὰ τὸν παροτρύνῃ, πειρώμενος νὰ πείσῃ αὐτὸν « ὅτι εἶνε θύμα πονηρῶν πνευμάτων ». Δὲν ἐχρειάσθησαν περισσότερα ὅπως συνταράξωσι τὸ λογικόν του μετ' ὀλίγον ἕκτοτε καιρὸν ἀπλήρης πασῶν τῶν ἀπολαύσεων τοῦ πνευματισμοῦ » ἐγένετο μαθητῆς καὶ ἑταῖρος τοῦ διασῆμου μεσαζόντος ἀμερικανοῦ Θόμφων, ὅστις τῷ 1879 διέτρεχε τὴν Ἀγγλίαν.

— Ἰδοὺ τὸ σχεδίον μου, τῷ λέγει μίαν ἡμέραν ὁ Θόμφων, ὅν συνήντησεν ἐν ἰδιαιτέρῃ τινὶ οἰκίᾳ. Θὰ ἐνοικιάσωμεν μίαν αἰθούσαν καὶ θὰ προκαλώμεν πλῆθος. Ἐγὼ θὰ προκαλῶ τὴν ἔνυλον ἐκδήλωσιν τῶν πνευμάτων. Μοῦ ἐχρειάζετο εἰς βοήθεις. Τὰ δὴν ἠκούοντά με πνεύματα με εἶπον ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ἄνθρωπος ὃν ζήτῳ.

— Θέλω, ἀπεκρίνατο ὁ Πάρεκερ, ἀλλ' εἰζεύρετε ὅτι αἱ ἐκδηλώσεις τῶν πνευμάτων γίνονται ἐνίοτε λίαν βραδεῖαι. Ἐν ταῖς οἰκογενειακαῖς συνεδρί-

αἰς ἡ μεταξὺ φίλων τοῦτο δὲν σημαίνει τίποτε ἐπανέρχονται τὴν ἐπαύριον ἄλλ' εἰς δημοσίας ὀμηγύρεις ἢ βραδυτῆς αὐτῆ δὲν εἶνε ἀνεκτὴ.

— Μὴν ἀνησυχῆτε. Τὰ πνεύματα μοὶ εἶνε πιστά, καὶ ταῦτα μοὶ εἶπον ὅτι ἐπῆλλθεν ὁ καιρὸς τῆς δραστηρίου ἐργασίας.

Ὁ δυστυχῆς νεανίας Πάρεκερ ἐκάλυπτετο ὑπὸ τὴν ἀπονεμηθεισαν αὐτῷ τιμῆν. Ἐν τῇ ἀφελείᾳ του ἡ πρόσκλησις αὐτῇ τῷ ἐφαίνετο ὡς ἐκπλήρωσις φιλοδοξοῦντος οὐνοῦ. Νὰ γείνη συνεταιρὸς τοῦ Θόμφων, τόσον μεγάλου προφήτου τῆς νέας πίστεως! Ὄχι! δὲν ἦτο ἀξιος τοιαύτης δόξης. Καὶ, ὅπως ὁ Μωυσῆς, ἠθέλε νὰ φορτώσῃ τὸ βάρος ἐπὶ ἰσχυροτέρων ὄμων. Συνεθουλεύθη τοὺς νέους τοῦ φίλου ἦσαν πάντες πνευματισταί, καὶ πάντες τῷ εἶπον ὅτι ὄφειλεν ἐν συνειδήσει νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην τῶν πνευμάτων.

Κατ' ἀρχάς ὁ Θόμφων ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν μὴ θανατάσια. Ὅτε μὲν τοῦτο τὸ πνεῦμα τῷ ἐνεφανίζετο, ὁτὲ δὲ τὸ ἄλλο. Ὁ Πάρεκερ ἔβλεπεν ἐν τῇ νυκτὶ φωτεινάς τινὰ μορφάς, ἠπθάνετο μικρὰς χεῖρας ἀπτομενάς τῶν ὄμων του. Ὅταν ὁ Πάρεκερ κατελήθη καθ' ὁλοκληρίαν ὑπὸ τῆς παραφροσύνης ταύτης, τότε ὁ Θόμφων ἤρχιζε νὰ τῷ λέγῃ, ὅτι ὅταν θὰ συναγεῖρον τὸ πλῆθος εἰς δημοσίας πνευματιστικὰς ἐσπερίδας, πρέπει, πρᾶγματι, νὰ προλάβωσι τὴν περίστασιν καθ' ἣν τὰ πνεύματα, δι' οἰκνηδοῦς αἰτίας, δὲν θὰ ἐξεδηλούνητο, καὶ νὰ ὦσιν ἕτοιμοι νὰ βοηθῶσιν ἐνίοτε τὴν φύσιν, ὅτι φρόνιμον θὰ εἶνε, νὰ προμηθευθῶσι σκευάσματα τινα καὶ ὅτι ἀπὸ αὐτῶν ὁ Θόμφων εἶχε κανόνα νὰ ὑποβάλλῃ τὰ θαυμάσια του εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν παρισταμένων ὁ Πάρεκερ ἔπρεπε ν' ἀναλάβῃ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἀντικειμένων τούτων ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριῶν. Τὰ ἀντικείμενα ἦσαν λεπτὰ καὶ ἐλαφρὰ ὑψάσματα ἐμβεβαπλισμένα ἐν ἀγνώ τινὶ φωσφορίζουσῃ, ἀλλ' ἀόρατω οὐσίᾳ, τεμάχια πάγων, ψαλίδες, βελόναι καὶ κλωστοί. Προσέθηκεν ὅτι ταῦτα σπανιώτατα μόνον θὰ χρησιμεύσωσιν ἀλλ' ὅτι ἐξ ὑπερβολικῆς προφυλάξεως ἔπρεπε καθ' ἐκάστην νὰ ἐφοδιάζονται δι' αὐτῶν. Τίς θὰ τὸ πιστεύσῃ; ἡ τοιαύτη ἐκμυστήρευσις δὲν ἐκλόνησε τὸ παράπαν τὴν πίστιν τοῦ νέου πνευματιστοῦ. Ἐσαφῆθη ὅτι τὰ μέτρα τοῦ Θόμφων ἔτεινον εἰς ἀγαθοεργὸν σκοπὸν ὡς βοηθούντα τοὺς ἔχοντας ἀσθενῆ τὴν πίστιν εἰς τὸ νὰ πιστεύσωσι, καὶ ἐπὶ μὴνας ὁ Πάρεκερ παρίστατο εἰς τὰς ἀγυρτικὰς ταύτας θαυματοποιίας, ἐρωτῶν αὐτὸν καθ' ἐκάστην πότε τὰ πνεύματα ἢ ἀνταμείψωσι τὴν ὑπομονὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοσοῦτον ἀναμείναντος αὐτά. Ὁ Θόμφων τῷ ἀπεκρίνατο ἐξάγων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκ τοῦ ταχυδακτυλογραφικοῦ σάκκου του παίγιόν τι ἄγνωστον τῷ Πάρεκερ, τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὀποίου ἐξηκολούθη νὰ τὸν ἀπατᾷ.

Ἐν πρὸ πάντων τὸν ἐξέπληξεν ἐπὶ πολὺ. Ὁ

Θόμψων ως πολλοί διάσημοι μεσαζόντες οι Γαλιόδ-μαν, Μόρτον, Σλάδα, Κόλεμαν, Δαβενπόρτ και τόσοι άλλοι, ενεκαλείτο εις σάκκον παρά προσώπων δυσπίστων, καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τῆς συνεδρίας. Αἱ ῥαφὶ ἐξητάζοντο ἐπιμελέστατα, αἱ ἠλειαι τοῦ στομίου ἐσφίγγοντο καὶ ἐδέοντο, καὶ τὰ δύο ἄκρα συννηωμένα ἐσφραγίζοντο διὰ κηρίου καὶ σφραγίδος. Τούτων γενομένων, πάντες μετέβαινον καὶ ἐκάθηντο περὶ τὴν τράπεζαν κρατούμενοι ἀλλήλους ἀπὸ τοῦ δικτύου τὰ πνεύματα. Μετ' ὀλίγον μορφαὶ παράδοξοι φωτεινὰς στολάς ἐνδεδυμένοι ἤρχίζον νὰ πλανῶνται ἐν τῇ αἴθρῳ, ἢ τράπεζᾳ ἀνηγείρετο, οἱ περιστάμενοι ἠσθάνοντο πνοάς ἐπὶ τῶν προσώπων των. Κρούσματα ἠκούοντο φέροντα εἰδήσεις, εἶτα τὰ πάντα μετέπιπτον εἰς σιγήν. Ὅταν οἱ περιτάμενοι ἐβαρύνοντο πλέον ν' ἀναμένωσιν, ἡ φωνὴ τοῦ Θόμψων ἠκούετο εἰδοποιούσα αὐτοὺς ὅτι τὰ πνεύματα ἀπεσύροντο ἀπ' αὐτοῦ. Διελύετο τότε ἡ συνεδρία, ἐπανεφέροντο τὰ φῶτα καὶ τὸν εὗρισκον βυθέως ὑπνώτατα εἰς τὸ βάθος τοῦ σάκκου του.

Οὐδέποτε ὁ δυστυχὴς Πάγκερ ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι ταῦτα πάντα ἐγένοντο ἄλλως πως ἢ δι' ὑπερφυσικῆς τιнос μεσολαβήσεως. Ἐν τούτοις οὐδὲν ἀπλούστερον τούτου. Οἱ σπάγγι του, αἱ κλωσταὶ του καὶ αἱ βελόναι του ἐξετέλουν τὸ θαῦμα. Μικρὰ ὀπὴ ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἠλειαν τοῦ σάκκου. Ὁ Θόμψων εἴλκεν πρὸς ἑαυτὸν τὸ σχοινίον καθ' ὃν χρόνον οἱ δύσπιστοι ἐσφίγγον, ἔδενον καὶ ἐσφραγίζον τὸ ὑπόλοιπον. Τοῦτο ἐπέτρεπεν αὐτῷ νὰ ἐξέρχεται τοῦ σάκκου καὶ νὰ εἰσέρχεται πάλιν. Ἐν τῷ ἄνοιγμα δὲν ἦτον ἀρκούντως εὐρὴ, ἀπέφαπτε ῥαφὴν τινὰ καὶ τὴν ἐπανεῤῥαπτε. Πᾶσα ἡ ἀξία τῶν εἰς ὕλικα ἐκδηλώσεις ἱκανῶν μεσαζόντων συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐνεργῶσιν ἐν τῷ σκότει ὅπως οἱ ἄλλοι ἐνεργοῦσιν ἐν πλήρει φωτί. Πρὸς τῇ ἐπιτηδειότητι ταύτῃ συννοῦσαι μυστικά τινὰ τῆς φυσικῆς, μεγίστην δεξιότητα τῆς χειρὸς καὶ διὰ τούτων κατορθοῦσαι νὰ μυῶσαι τὸ δημόσιον των.

Ἐκτός δὲ τούτου, ὅπως ἔλεγε ὁ Θόμψων, τὸ δημόσιον μυεῖται μόνον του. « Ἄφρησέ τους νὰ κάμουν ὅ, τι θέλουν· θὰ εὗρουν πάντοτε μίαν ἐξηγήσιν περὶ ὅλων ». Καὶ πράγματι ἡ κατάστασις τοῦ πνεύματος τῶν πνευματιστῶν δὲν διαφέρει ἐπαισιθητῶς τῆς τῶν ἄλλων δεισιδαιμόνων. Περὶ τούτου μαρτυροῦσιν αἱ δύο ἐπόμηναι θαυμάσιαι ἱστορίαι, ὧν ἡ μία ἔχει ὡς μάρτυρα ἀγαθὴν οικογένειαν καθ' ὀλοκληρίαν ὑπὸ τὴν γοητείαν τοῦ Θόμψων διατελοῦσαν καὶ ἡ ἑτέρα τὸ σμήνος τῶν εὐλαβῶν τῆς νήσου Μαδέρας.

« Κατὰ μίαν τῶν πρώτων ἡμῶν συνειδητῶν εἰς τῶν περιταμένων ἀνέλκεν αἴφνης : — Τί ὠρκαὶ εὐωδία ὑπάρχει ἐδῶ ! — Εἶνε ἀληθῆς εἶπεν ἄλλοις τις. Μᾶς φέρετε ἄνην, ἀγαπητὰ πνεύματα ; Τοιαῖα κρούσματα ἔπληξαν τὴν τράπεζαν, τοῦθ' ὅ-

περ σημαίνει ναί. Ἀνυψοῦμεν τὰς καρδίαις ἡμῶν μετ' ἐγνωμοσύνης εἰς τὴν σφαῖραν τῶν πνευματικῶν καὶ ζητοῦμεν νῆαν ἐκδηλώσιν. *Εἶθε τὸ σῆμεῖον τοῦτο νὰ εἶνε ἡ παρηγορία σας, ἀποκρίνονται.* Ἀλλὰ πόθεν προέρχονται τὰ ῥόδα ταῦτα ; ἐρωτᾷ τῶν περισταμένων τις — Τὰ ἐλάθον ἐν τῇ ὁδῷ ἐκ τοῦ κινήστρου ἀνοσοπόλλιδος τινος. Βρέχει τόρα καὶ διὰ τοῦτο βλέπετε ὅτι εἶνε βροσυμένα. — Ἀλλ' ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνωμεν παρά τῶν πωλητῶν τὰ πράγματα των χωρὶς νὰ τοὺς πληρώνωμεν ; — Τὰ ἐπληρώσαμεν ἐνεπνεύσαμεν ἓνα ἄγοραστὴν νὰ πληρώσῃ διπλάσιον ἀντίτιμον δι' ἀνοσοπόλλιδον τινὰ ἦν ἠγόρασε. — Ἐπιθύμουν νὰ εἶχα *γράφαις*, εἶπε κυρία τις — Ἀῦριον θὰ σὰς φέρωμεν. Ἀλλὰ δὲν πρέπει, ἂν δὲν δύνασθε νὰ πληρώσῃτε τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν δι' ὕλικῶν χρημάτων. — ὦ ! εἶνε τόσον εὐκόλῳ τοῦτο ! ἔστε ἡσυχος, θὰ πληρώσωμεν τὸ ἀντίτιμὸν των ».

Ἡ ἑτέρα ἱστορία εἶνε ἡ ἐξῆς !

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὄρους τινας ὑπερκείμενον τῆς πόλεως Φουνσάλ, ἐν τῇ νήσῳ Μαδέρα, ὑψοῦται ὁ ναῖσκος τῆς Παναγίας τοῦ ὄρου· πρὸς τὴν Παναγίαν ταύτην οἱ ναῦται σπέρουσι τὰ βλέμματὰ των ὅταν ἡ καταιγὶς τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ ἐλλιμενισθῶσι ταύτην οἱ Μαδέροι ἐπικαλοῦνται ἐν ταῖς δημοσίαις συμφοραῖς. Μίαν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ πόλις Φουνσάλ κατεμαστιζέτο ὑπὸ λιμοῦ φρικώδους, οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἀνέθεσαν γυμνόποδες καὶ σχοινίον φέροντες περὶ τὸν λαιμὸν εἰς τὸν ναῖσκον τοῦ ὄρου καὶ ἐδεήθησαν τῆς Παρθένου νὰ βοηθήσῃ τοὺς κατοίκους. Τὴν ἐπαύριον πλοῖον πλήρες σίτου εἰσῆρχετο εἰς τὸν λιμένα. Ἰδοὺ δὲ τί διηγήθη τὸ πλήρωμα. Τὸ πλοῖον διήρχετο μακρόθεν τῆς νήσου, μεταβαίνειν ἡσύχως εἰς τὸν λιμένα εἰς ὅν ἐμελλε νὰ ἀποβιβάσῃ τὸ φορτίον του, ὅτε λευκὴ τις μορφὴ ἀνέδυ ἐκ τῶν κυμάτων καὶ ἐνευσεν εἰς τὸν πρῶτον νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτήν. Ὅπως δὲ ἦ βεβαιωτέρα περὶ τῆς εὐπειθείας των, προσεδέθη εἰς τὴν πῶρραν τοῦ πλοίου καὶ τὸ ἔρρουμύλησεν αὐτῇ ἡ ἰδίᾳ εἰς τὸν ὄρον τῆς Φουνσάλ μετὰ ἰσχύος ἀκατανικήτου. Ὅτε λοιπὸν οἱ ἄρχοντες τῆς πόλεως ἐγγνωμονοῦντες ὑπέστρεψαν εἰς τὸν ναῖσκον τῆς Παναγίας, καὶ ἠσπάσθησαν τὸ κράσπεδον τῆς ἐσθῆτος τῆς Παρθένου, παρτήρησαν ὅτι ἡ ἐσθῆς αὐτῆ ἦτο διάβροχος ἐξ ὕδατος θαλασσίου.

Τὰ βροσυμένα ἄνην, ἡ διάβροχος ἐσθῆς, ὁ ἐμπνευσθεὶς ἀγοραστῆς, ὁ εἰδοποιηθεὶς πρῶτευς, δὲν εἶνε ὅλα ἐν καὶ τὸ αὐτό ;

Ἡ ἑτέρα ἱστορία ἐστὶν ἡ εἰρητὴν κωμικῶν, ἐξ ὧν ἠδύνατό τις νὰ κατασκευάσῃ εἰκοσι κωμωδίας. Οἱ δύο μεσαζόντες ἐπιλοξενούντο παρ' ἀγαθοῦ τινος ἐμπορίου ἀποσυμθέντος τοῦ ἐμπορίου, πλουσιωτάτου. Αἱλλεῦ τοῦνομα, ὅς τις ἀπένευεν εἰς αὐτοὺς ἀφρόνους περιποιήσεις καὶ χρήματα. Διὰ τῶν θυ-

ρῶν τοῦ εὐκτηρίου ὅπου ὁ Μαικήνας συνήρχετο μετὰ τῶν δύο ξένων τοῦ ὅπως « αἰνέσωσι τὸν Θεὸν καὶ προσκαλέσωσι τὰ πνεύματα » ἠκούοντο ἤματα καὶ προσευχαὶ περὶ ὧν ἔλεγεν ἡ κυρία Αἰλλεῦ « ὅταν διέρχωμαι διὰ τῆς κλίμακος μοι φαίνεται ὅτι ἀκούω τοὺς ἱερεῖς τοῦ Βάβαλ λατρευόμεναι τὸν ψευδῆ των Θεόν ». Ἡ νοῆμον αὕτη γυνὴ διετέλει ἐν διηγεσίᾳ καθ' ἐκάστην φιλονικίᾳ πρὸς τὸν σύζυγόν της, αἱ δὲ φιλονικίαι αὐταὶ διήρκουν ἀπ' ὅτου ὁ δυστυχὴς οὗτος εἶχε καταστῆ θύμα ὄλων τῶν μεσαζόντων οὗς ἡ Ἀμερικὴ ἀπέστελλεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Πρὶν γνωρίσῃ καὶ προσλάβῃ παρ' ἑαυτῷ τὸν Θόμψων, ἐπιλοξένει τὸν μεσαζόντα Λόγκ καὶ οὗτος τῷ ἐπέδειξε τὸ πνεῦμα John King, τὸ ὁποῖον, ἀπ' οὗ τῷ ἔδωκε τὸ ἅγιον χρίσμα, ἀνύψωσεν αὐτὸν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Λόγου τῆς νέας ἐποχῆς. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Λόγκ ἔκαμε τὸ αὐτὸ θαῦμα καὶ εἰς τὸν κ. Ρουστον, φίλον τοῦ κ. Αἰλλεῦ. Οἱ δύο Λόγοι συναντῶνται ἡμέραν τινὰ ἐν τῇ ὁδῷ. — Μεγάλᾳ γεγονότα θὰ συμβῶσι, λέγει ὁ Ρουστον μετ' ἐμφατικῶν τόνου. Εἶχεν ἀρχίσει νὰ οἰκίῃ μετὰ στομφώδους ὕφους καὶ νὰ φέρῃ μακρὰν τὴν κόμην. — Ναι, ἀπαντᾷ ὁ Αἰλλεῦ μετὰ πλειοτέρας ἀπλότητος. — Ἐλαβὸν προχθὲς πληροφορίαν τινὰ λίαν ἐνδιαφερούσαν, ἐπανελάθεν ὁ Ρουστον. — Ἀλήθεια ; — Ναι, εἰς τὰ μεγάλα ζητήματα ἀρμύζει μέγας ἀρχηγός. Δὲν πιστεύω διόλου πλέον εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν πνευματικῶν συλλόγων νομίζω ὅτι τὴν αὐθεντικὴν πρῆξι νὰ ἐνασχῆ εἰς μόνος. — Ἀνακότων. — Τὰ πνεύματα συμφωνοῦσι, καὶ ἐν τῇ νέᾳ ἐποχῇ ἦ τις θ' ἀρχίσῃ μετ' ὀλίγων καὶ τῆς ὁποίας οἱ πρόδρομοι ἐβάνησαν τόσον ἀνάξιον. . . — Σταθῆτε ! τί ἐννοεῖτε ; — Ἀκούσατε δὲν θὰ εἶπω εἰς κενὸν· ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ὁ ὁποῖος ἔχετε ὀλίγον πνευματισμόν. . . — Σὰς εὐχαριστῶ. — Ναι, νομίζω, τὸ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἔχετε ὀλίγον· σὰς λέγω λοιπὸν ὅτι τὰ πνεύματα ἐξέλεξαν. . . — Τὸ εἰσεύρω μὴ λέγετε τίποτε περισσότερον ! — Τί εἰσεύρετε ; — Ποῖος εἶνε ὁ Λόγος τῆς νέας ἐποχῆς. — ὦ ! ἀλήθεια ; Λοιπὸν ποῖος εἶνε ; — Ὅσον ἀνάξιος καὶ ἂν εἶ ε, λέγει ὁ Ρουστον, θὰ προσπαθῆσθαι νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ὑψηλὰ καθήκοντα εἰς τὰ ὅποια καλεῖται. — Δὲν θὰ εἶνε παράδοξον, ἐπανελάθεν ὁ Αἰλλεῦ μετ' ὀλίγον σαρκαστικόν, νὰ φαντάζεσθε ὅτι εἰσθε σεις ! — Ναι, ἐγὼ ὁ ἴδιος, λέγει ὁ Ρουστον μεγαλοπρεπῶς. — Σεις ; — Ἐγὼ. Καὶ διατί ὄχι ; τί θέλετε νὰ εἰπῆτε ; — ὦ, τίποτε, τίποτε. Ὁρατοὶ Λόγος μὰ τὴν ἀλήθειαν. — Ὁρατοί, ὅσον καὶ σεις, μοῦ φαίνεται. — Καὶ πόθεν σὰς ἤλθεν αὐτῇ ἡ ἰδέα ; — Ὁ John King μοῦ ἐστειλεν αὐτήν τὴν εἰδήσιν. — Καὶ εἰς ἐμὲ ἐπίσπε.

Καὶ οἱ δύο Λόγοι τῆς νέας ἐποχῆς διαπλεκίζονται ἠρωτικώτατα.

Μία τῶν θαυμασιωτάτων ἐκδηλώσεων, ἧς ὁ Θόμψων καθίστα μάρτυρας τὸν Αἰλλεῦ καὶ τοὺς

ὁμοίους του, ἦσαν αἱ φωτογραφίαι τῶν πνευματικῶν, αἱ φωτογραφίαι ἐκεῖναι αἱ ἐξαιρετικαί διὰ μέσων ἐπερφηγαίων, αἵτινες ἐγένοντο παραίτιοι ἐξ μηνῶν φυλακίσσεως ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὸν μεσαζόντα Βουγκῶ κατασωραθέντα ὑπὸ τῆς παρισινῆς ἀστονομίας. Ὁ Θόμψων ἔκαμειν ἕτι πλέον. Κατεσκευάζεν ἐκμάγματα τῶν πνευμάτων. Αἱ μορφαὶ τοῦ πνεύματος Ἀκούσα καὶ τῆς νεαρᾶς Αἰλλεῦ ἀπετυποῦντο ἐπὶ γύψου. Πάντες ἦσαν ἐκθαμβοὶ ἐκ θαυμασμοῦ. Οἱ φρενολόγοι πνευματισταὶ ἀνεμιγνύνοντο καὶ ἔκαμνον παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ψυχολογικῶν ἰδιοτήτων, αἵτινες ἀπεκαλύπτοντο ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ μετώπου ἐν τοῖς πνεύμασι.

Τόσοι ἀνοηταί καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς χρήσεως καθ' ἐκάστην ὕλικῶν πολυπλοκωτέρου ἀνέωξαν ἐπὶ τέλους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Πάγκερ. Ἡ πίστις του ἤρξατο κλονιζομένη καὶ ποτε ἐξερυστηρεύθη τὰς ἀμφιβολίας του εἰς τὴν Θόμψων, μετὰ τοῦ φόβου καὶ τῆς συστολῆς δοκίμου ὑποβάλλοντος τοὺς δισταγμοὺς του εἰς τὸν ἠγούμενον τοῦ μοναστηρίου του. Οὗτος, βαρυνθεὶς πλέον τὰς πρὸς αὐτὸν λαμβανόμενας προφυλάξεις, καὶ νομίζων αὐτὸν ὠριμον πλέον πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀγύτου, ἐρριψε τὸ προσωπεῖον καὶ ἀπεκάλυψεν αὐτῷ τὸ ἀναιδὲς πρόσωπον ψεύστου καὶ ἀκολάστου ἀπατεῶνος. Ὁ Θόμψων δὲν ἠπατάτο καθ' ὀλοκληρίαν ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς του· τὸ συναίσθημα τῆς ἠθικῆς εἶχε συνταραχθῆ βαθύτατα ἐν τῷ νέῳ ἐνεκα τῆς ἐκτροχιάσεως τοῦ λογικοῦ. Παρέμεινεν αὐτῷ ἡ πεποιθήσις ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Θόμψων ἦτο ἐπιτικόν ὡς πᾶν ἄλλο, ἀπ' οὗ συνέστατο εἰς τὸ νὰ διασκεδάσῃ τοὺς ἀνθρώπους μετὰ χρήματά των, καὶ ἐπὶ τινὰς μὴνας εἰσέτι ἐξηκολούθησεν ἐνασχῶν αὐτὸ μετ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ὁ Ἀμερικανὸς μεσαζὼν ἐγκατέλειπεν αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν Ἀρθενίων, μετήλλαξεν ὄνομα καὶ ἐγένετο ἄφαντος μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ δεξιότητος.

Καὶ πάντα ταῦτα συνέβησαν τὸ παρελθὸν ἔτος ! Καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ Πνευματιστικὴ Ἐταιρία (διότι ὀφίσταται Πνευματιστικὴ Ἐταιρία ἐν Ἀγγλίᾳ, ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις, καὶ ἐν Βελγίῳ) συνεκάλεσε συνεδριάσεις ἐν αἷς κατεργάζοντο τὰς φωτογραφίας καὶ τὰ ἐκμάγματα τῶν πνευμάτων ἢ μάλλον ἐν αἷς τὰ πνεύματα κατεργάζοντο τὰς ἰδίαις αὐτῶν φωτογραφίας καὶ τὰ ἰδία ἐκμάγματα ! Τὸ παρελθὸν πλῆθος καλῶν καγαθῶν Ἀγγλων ἀσπῶν, ὁμοίων τῷ Αἰλλεῦ κατὰ τὸν χαρακτήρα, παρίσταντο, ὑφ' ἁγίου τινὸς τρόμου συνταρακτώμενοι, εἰς ἀγριεστίας θαυματοποιίας, ὡς ἐξελάμβανον ὡς οὐράνια σημεῖα καὶ ὡς προαγγελίαν τοῦ μέλλοντος χρόνου καθ' ὃν, κατὰ τὴν ἐκφρασίν των, « τὸ Πνεῦμα θὰ γείνη ὕλη, ἡ ὕλη δὲν θὰ ἔχῃ πλέον ἀντίστασιν, καὶ ὁ θάνατος θὰ εἶνε ἡ ζωὴ ! »

Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἂν αἱ Ἐξομολογήσεις ἐνός μεσαζόντος εἶνε ἔργον τιμίου ἀνδρός ἢ ἀπλῶς τέχνημα ἀγύτου ἐξαντλήσαντος τὴν

τέχνην του. *Ὅπως δήποτε ἐὰν δὲν θεραπεύωσι τὸν πνευματικὸν τῶν Ἀγγλων, τῶν Ἀμερικανῶν καὶ τῶν Βέλγων, σημαίνει ὅτι ἡ ἀσθένεια αὐτὴ εἶνε ἀληθῆς ἀνάγκος παρά τοῖς τρισὶ τούτοις λαοῖς.

ΟΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ

Πρὸ τινων ἐτῶν ἡ Α.Μ. ἡ ἄνασσα τῆς Ἀγγλίας Βικτωρία, εἶχεν ἐξέλθει εἰς περίπτωτον ἐπ' ἀμάξης ἀνικτήεις εἰς τὰ πέριξ τοῦ Οὐένδσορ. Αἰφνης καταπίπτει καταλαμβάνει αὐτὴν καὶ σταγόνες βροχῆς ἀνευλαθεῖς ἀρχίζουσι νὰ καταπίπτουσιν. Ὁ ἀνεμος ἤρξατο νὰ πνέῃ σφοδρῶς ἀνεγείρων σύννεφα κοινοῦτος· μετὰ τινος δὲ στιγμῆς καὶ ἰσχυρὰ χάλαζα ἦλθε νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἀπρόοπτον ἐπεισόδιον. Ἐν διαστήματι ὀλίγων λεπτῶν ἡ βασιλικὴ συνοδεία ἐγένετο διάδροχος. Ἡ Αὐτῆς χαριτόδωτος Μεγαλειότης ἐμούσκειτο μέχρι τῶν κοκκάλων. Τὸ ἀνάγκος ἀπείχεν εἰκοσι λεπτά, καὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ μείνῃ ἐπὶ τοσοῦτον ἐκτεθειμένη εἰς τὴν βροχὴν.

Στρατιώτης τις ἀνεκάλυψε κατ' εὐτυχίαν οἰκίσκον ἰκανῶς καθάριον ἔχοντα τὸ ἐξωτερικὸν καὶ κείμενον ἐντὸς ἀνθισμένου κηπερίου. Τὸ καταφύγιον ὅπερ ἡ Προνοία προσέφερεν εἰς τὴν διάδροχον ἄνασσαν μόλις ἀπείχε δύο λεπτά ἀπὸ τῆς ὁδοῦ. Δικυθύνθησαν ἐν σπουδῇ πρὸς αὐτό.

Ἄλλ' ὀλίγον διήρκεσεν ἡ χαρὰ των. Τὸ ἀγροκῆπιον ἦτο κεκλεισμένον. *Ἐκρουσαν, ἐκάλεσαν. Οὐδεὶς γείτων ὑπήρχε. Ἡ βασίλισσα κατεδέχθη νὰ φωνάξῃ μὴν τῆς: *Βοήθειαν*. Ἄλλ' ἡ ἐπιπλοῖσις ἐξήλθε τῶν σεβαστῶν αὐτῆς χειλέων ἄνευ ἀποτελέσματος.

Λακτίσματα τινὰ κατενεχθέντα κατὰ τοῦ κλειθροῦ, ὠθήσειεν τινὰς κατὰλληλοι διὰ τοῦ ὤμου ἐπείσαν τὴν θύραν νὰ ὑποχωρήσῃ. Εἰσῆλθον εἰς τὸν οἰκίσκον.

Διὰ σανίδος τινὸς ἀποσπασθίσας, καθέλκει τινὸς συντριβίστας, ἀνύψαν προχείρως πυρᾶν, ἥτις ἀπεξῆρνε τὰ ἐνδιόματα τῆς βασίλισσας καὶ καταθύφρανε τοὺς αὐλικούς.

Ἄν ὑπῆρξεν ὀλίγη ἡ ἐπιπλοῖσις τοῦ οἰκοδομητοῦ ἰδόντος τόσον καλοφορεμένα ὑποκείμενα ἐπιδομαίνοντα τὴν κατοικίαν του. Ὁ ἀπροσδόκητος οὗτος ἰδιοκτητῆς ἦτο πτωχὸς τις γεωργός κερδίζων ἐπιπόως τὸν ἐπιπλοῖσιον ἀργῶν, θν κατ' ἐσπέραν ἐξῆται ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἐκαλλιέργει μόνος του τὸν ἀγρόν του, ἐπεριποιεῖτο τὰς θονιδὰς του καὶ τοὺς χοίρους του καὶ εὗρισκε καὶ καιρὸν νὰ διατηρῇ καθήμιον τὸν οἶκόν του.

*Ἐμελλε νὰ δυσχερεστῆθῃ ὁ καλὸς μας, ὅσον καλὸς καὶ ἂν ἐφαίνετο. Ἄλλ' ὅταν τῷ ἐπληροφόρησαν ὁποία ἦτον ἡ τιμὴσασα αὐτὸν νὰ ἔλθῃ ὑπὸ τὴν στέγην του, μετέβαλεν ἔκφρασιν. ὑπεκλίθη ἐνώπιον τῆς ἀνάσσεως του, ὑπεφέλλισεν ἐν ἐνθουσιῶδες καλῶς ἤλλατο προκαλέσαν τὸ μείδιμα αὐτῆς, καὶ ὠραίσθη ὅ,τι καὶ ἂν πρόκειται ἀκούη

νὰ δαπανῆσῃ καὶ τὸν τελευταῖόν του ὄβολόν, θὰ θέσῃ ὑπὲρ τὴν ἐκδικασθεῖσαν θύραν του πλάκα τινὰ πρὸς ἀνάμνησιν, προωρισμένην νὰ κάμῃ γνωστὸν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς, ὅτι ἡ ἰσχυρὰ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, ἡ αὐτοκράτειρα τῶν Ἰνδιῶν κτλ. κατεδέχθη ν' ἀποφύγῃ τὴν βροχὴν ὑπὸ τὴν πενιχρὴν αὐτοῦ στέγην.

Ἡ ἄνασσα προσήνεγκε χροήματα πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' οὗτος ἤρνήθη νὰ τὰ λάβῃ, ἐπειπὼν ὅτι ἂν τὰ ἐλάμβανε θὰ ἐμείου τὴν εἰς τὸν οἰκίσκον του προσγενομένην τιμὴν.

Ὁ ὄμβρος κατέκλυσε καὶ ἡ βασιλικὴ συνοδεία ἐπέστρεψεν εἰς Οὐένδσορ.

Τὶ δὲ ἔλαβεν ὁ πτωχὸς οἰκοδομητῆς; Τὴν ἐπαύριον μετέβη εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀφ' οὗ παρήγγειλε τὴν μαρμαρινὴν πλάκα πρὸς διακρίωσιν τῆς μεγάλης τιμῆς ἣν ἔλαβεν ὁ οἰκίσκος του, ἐπορεύθη εἰς τὸ δικαστήριον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἐνεκάλεσε τὴν βασίλισσαν· διότι καθήκειν πτωχὸς καλοῦ πολίτου εἶνε νὰ ἀπαιτῇ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὸ ἀπαρτίσαστον τῆς κατοικίας.

Τὶ δὲ ἔλαβεν ἡ βασίλισσα; Συνέστησε τὸν ἀντίδικόν της εἰς τοὺς δικαστὰς καὶ διένειμε τεσσαράκοντα λίρας στερλίνας εἰς τοὺς πένητας.

Τὶ δὲ ἔλαβον οἱ δικασταί; Πιστοὶ ὑπερσπισταὶ τῶν νόμων, κατεδίκασαν τὴν Αὐτῆς χαριτόδωτον Μεγαλειότητα εἰς δέξ πέννας πρόστιμον.

K...

ΜΙΑ ΛΑΧΑΝΟΠΩΛΙΣ

παρασημοφορημένη.

Ὁ εὐρισκόμενος ἐν Παρισίοις ὄντατι νὰ εἶη κατ' ἐκάστην ἐν τῇ κεντρικῇ ἀγορᾷ γυναικῆ τινα ἡλικίας περὶπου ἐξήκοντα ἐτῶν μὲ μαύρους καὶ ζωηροὺς ὀφθαλμούς, μέλαιναν κόμην καὶ φυσιογνωμίαν ἐμφανίζουσαν θάρρος καὶ ἐνεργητικότητα.

Ἡ γυνὴ αὕτη εἶνε ἡ καλουμένη Ἄννέτα Drevon, ἡ γνωστὴ ἐν Γαλλίᾳ οἰνοπώτης τοῦ 32^{ου} λόγου τοῦ 2^{ου} τάγματος τῶν Ζουάθων, ἡ συνοδευσασα τὰ γαλλικὰ συντάγματα εἰς Ἀφρικὴν, Κοιμαίαν, Ἰταλίαν καὶ τὸν Ῥῆνον. Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι πάντε ἡ εἰς γυναικας τιμηθεῖσαι διὰ τοῦ σταυροῦ τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς, καὶ σιολίσασαι τὸ ἐκυτῶν στήθος. ἀλλ' ἡ Ἄννέτα Drevon εἶνε ἡ μόνη ἐξ ἐκείνων, ἥτις ἔλαβε τὸ παράσημον τοῦτο διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν ἣν ἐπέδειξεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τὴν ἡμέραν τῆς ἀλώσεως τῆς Μαγένας. Εἰς τινος συμπλοκὴν δύο στρατιώται ἀσφρικαὶ ἤρπασαν τὴν σημαίαν τοῦ 2^{ου} τάγματος εἰς τὸ αὐτὴ ὑπάρταται. Ἡ Ἄννέτα Drevon μάρτυς τῆς σκηνῆς ταύτης γενομένη καὶ ἐξαλλῆσε: ἐξ ὄργης ὄρμα ἐν μέσῳ πραγματικῆς βροχῆς σφαιρῶν, καὶ ἀφ' ἐνός μὲν φονεύει τὸν κρατοῦντα τὴν σημαίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ πληγώνει τὸν ἕτερον ἐπικινδύνους διὰ δύο βολῶν βεβόλθεσθαι καὶ ἐπανακάμπτει πλήρης

ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐν θριάμβῳ μὲ κυματίζουσας τὴν σημαίαν ἦν ἐλύτρωσεν ἐκ τῶν ἐχθρικῶν χειρῶν.

Διὰ τὴν γενναϊότητά της ταύτην ἡ Ἄννέτα ἔλαβε τὸν Σταυρὸν τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς.

Κατὰ τὸν γερμανογαλλικὸν πόλεμον ἠκολούθησε τὸ 32^{ον} σύνταγμα, οὗτινος ἐτόγγανε τροφοδότις. Ἡμέραν τινὰ μετὰ τὴν ἀμνηστειάν, εὗρισκομένη ἐπὶ τινος δημοσίας ὁδοῦ πλησίον τῶν θυρῶν τῆς πόλεως Τιονβίλ ἐξυβρίσθη ἀναιδῶς ὑπ' ἐνός Βυκαροῦ στρατιώτου. Ἡ Ἄννέτα οὐδὸλος προσηθεῖσα ὁπισθοδρομει βήματα τινα, εἶτα στρέφεται καὶ διὰ βολῆς βεβόλθεσθαι, διαπερᾶ τὸν στρατιώτην, ὅστις πίπτει ἄπνοος. Συλληφθεῖσα σχεδὸν αὐτοστιγμῇ ἀπήχθη εἰς τὰς φυλακὰς, ὀλίγας δὲ ἡμέρας μετὰ τὸν φόνον ἐδικάσθη ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τοῦ ἐδρεύοντος ἐν Μὲτζ καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Ἡ προσδιορισθεῖσα ἡμέρα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς εἶχε φθάσει, ὅτε κατὰ τύχην εὗρισκετο ἐν Μὲτζ καὶ ὁ πρίγκιψ Φρειδερίκος-Κάρολος. Μαθὼν οὗτος ὅτι ἐπρόκειτο νὰ τουφεκίσωσι γυναικῆ, ἀμέσως ἐζήτησε νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτῷ τὸν φάκελλον τὸν ἐμπεριέχοντα τὴν δικογραφίαν, ἐξετάσας δὲ τὴν ὑπόθεσιν ἀναβάλλει τὴν ἐκτέλεσιν. Τέσσαρας μετὰ ταῦτα ἡμέρας ἡ Ἄννέτα Drevon λαμβάνει ἐπισήμω: ἐντελὴ ἀθώωσιν μετὰ χρηματικῆς τινος ποσοῦ καὶ ἀποστέλλεται εἰς Γαλλίαν.

Ἡ ἥρωίς αὕτη, ἥτις ὑπερέτησε 30 ὁλόκληρα ἔτη ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ, ὡς ὀλίγοι τῶν στρατιωτῶν, κατὰγειται ἀπὸ Κλερμόν - Φερράν. Τὴν 21 Ἰουνίου τοῦ 1874 ἡξιώθη ἰδιαιτέρας ἀφορᾶσεως παρά τῷ προέδρῳ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας στρατάρχῃ Μὰκ-Μαῶν. ὅστις τῇ ἐχορήγησε καὶ μνηναίαν χρηματικὴν βοήθειαν. *Ἐκτοτε ζῇ ἡσύχως ἐν Παρισίοις.

Διὰ τῆς πενιχρᾶς δ' ἐκείνης ἐπικουρίας ἐξασκει σήμερον τὸ ἐντίμον τῆς λαχανοπώλιδος ἐπάγγελμα ἐν τῇ κεντρικῇ τῶν Παρισίων ἀγορᾷ, τοῦθ' ὅπερ τῇ ἐπιτρέπει νὰ ζῇ τιμῶς, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην οὐδενός.

[Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

A. I. F.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἶς καθολικὸς παρουσιάζεται εἰς τὴν θύραν τοῦ Παραδείσου.

— Ἐπέρρατε ἀπὸ τὸ Καθαρτήριον; ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ ἅγιος Πέτρος.

— *Ὅχι, ἀποκρίνεται ὁ ἁμαρτωλὸς, ἀλλὰ ἐζῆσα τριάντα χρόνια νυμφευμένος.

— Καλὰ, εὖετα ἡ τιμωρία εἶνε ἀρετῆ.

Τὸν διάλογον αὐτὸν ἀκούσας ἄλλος τις, ὅστις μὴ ἔχων πολὺ ἐλαφρὰν τὴν συνείδησιν, δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ, ἔλαβε θάρρος καὶ παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ ἀποστόλου.

— Καὶ σύ; ἐρωτᾷ ὁ ἅγιος, ἦσουν καὶ σὺ νυμφευμένος;

— Δυὸ φορὰς μάλιστα, ἀπαντᾷ θριαμβευτικῶς ὁ ἁμαρτωλὸς.

Ὁ ἀπὸστολος τοῦ κλείει ἀποτόμως τὴν θύραν.

— Ἐλὼ λέγωμαι μόνον τοὺς δυστυχεῖς, λέγει, ὄχι τοὺς βλάκας.

Ὁ Ἀγαθόπουλος εἰσέρχεται εἰς κουρείον, ἵνα κουρευθῇ. Ἀφοῦ ἐτελείωσεν τὴν ἐργασίαν, ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ κουρέυς:

— Εἶνε καλὰ ἔτσι τὰ μαλλιά σας;

Ὁ Ἀγαθόπουλος παρατηρεῖ εἰς τὸν καθρέπτην:

— *Ὅχι, λέγει, τὰ θέλω ὀλίγο περὶ μακρῶν!

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἡγέρθη ποτὲ μεγάλη συζήτησις μεταξὺ τῶν κυριῶν διαφόρων ἀνωτέρων λειτουργῶν περὶ τῆς θέσεως ἣν ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ ἐκάστη εἰς ἐπισήμους ἐορτάς: ἐπειδὴ δὲ ἡ συνεννόησις ἐφαίνετο ἀδύνατος, ἀνεβρέθη τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν λόρδον Κάννιγκ, ὅστις ὅπως θέσῃ τέμμα εἰς τὴν φιλονικίαν ἀπεράσισεν ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ τῆς ἐθιμοταξίας θὰ ἐρρυθμιζέτο κατὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ ὅτι ἡ μάλλον ἡλικιωμένη τῶν κυριῶν θὰ κατελάμβανε τὴν πρώτην θέσιν.

Κατόπιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης οὐδεμία κυρία παρουσιάσθη ἵνα λάβῃ τὴν τιμὴν τῆς πρωτοκαθεδρίας.

— Κυρία, θέλετε νὰ γνωρίσετε ὀλα τὰ ἐλαττώματά σας; Μαλώσατε μὲ τὴν καλλιτέραν φίλην σας.

Ὁ Σ... εἶνε ἄλλος Ἐξηνταθελόνης. Προχθὲς ἔλεγε πρὸς φίλον του:

— Ἄν ζεῦρω, ἀδελφε, πλέον πῶς νὰ κάμω: ὅταν περιπατῶ λειώνω τὰ παπούτσι μου, καὶ ὅταν κάθημαι λειώνω τὸ πανταλόني μου.

*Ὅτε ἡ διάσημος τραγωδὸς Ῥαχὴλ ἐγένετο δεκτὴ εἰς τὸ Ὀδεῖον, ἦλθε πρὸς τὸν καθηγητὴν τῆς ἀπαγγελίας Provost ἵνα τὸν παρακαλέσῃ νὰ τῇ δώσῃ ἰδιαίτερα τινὰ μιλήματα. Ἄλλ' ὁ καθηγητῆς ἀπέπεμφεν ἀσπλάγγως τὴν νεάνισσα λέγων αὐτῇ:

— Παιδί μου, καλλίτερα θὰ κάμῃς νὰ πᾶς νὰ πωλῆς μπαρκέτα.

Περὶ τὸν νὰ εἰπώμεν ποῖαν ἐντύπωσιν ἐνεποίησαν εἰς τὴν μέλλουσαν καλλιτέχνην οἱ σκληροὶ ἐκεῖνοι λόγοι.

Μετὰ καιρὸν, ἐσπέραν τινὰ ἡ Ῥαχὴλ ὑποκρινόμενη τὴν Ἐρμιόνην ἤρατο ἀληθῆ θρίαμβον εἰς τὸ θέατρον. Πεισούσας δὲ τῆς αὐλαίας, ἡ ἠθοποιὸς πληρώσασα τὴν ἑλληνικὴν αὐτῆς χλαμύδα ἀνθῆων ἐκ τῶν καλυπτόντων τὴν σκηνὴν ἦλθε πρὸς τὸν καθηγητὴν τὸν συμβουλεύσαντα αὐτὴν ἄλλοτε νὰ γείνη ἀνθοπώλις, καὶ μετὰ εἰρωνικῆς φιλαρεσκείας

— Κύριε Provost, είπεν, ήκολούθησα τήν συμβουλήν σας· ίδιού, πωλώ μουκέτα· θέλετε νά αγοράσετε;

Σκέψις καταναλωτοῦ:

Ὁ νόμος πρέπει νά καταδικάζη τοὺς ἐμπόρους, οἱ ὅποιοι συλλαμβάνονται πωλοῦντες νεοθευμένα ἢ ἐπιβλαβῆ προϊόντα, νά καταναλίσκουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὸ τοιοῦτον ἐμπόρευμά των.

Ὅτανίς ἀπαντῶ ἄνθρωπον ἔχοντα θερμὸν τὸ αἶσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης, συλλογίζομαι ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτός θά ἦτο ὁμοίως ἐλευθέρως ἐάν τυχάν ἦτο πλούσιος.

ΑΔΗΘΕΙΑΙ

Τὸν ὀκνηρὸν δὲν δύναμαι νά συγκαταριθμήσω μετὰ τῶν ζώντων· εἶνε νεκρὸς, τὸν ὅποιον μόνον δὲν δύναμαι νά θάψω.

Τὸ μῖσος ὅπερ τρέφομεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν βλάπτει ὀλιγώτερον τήν εὐτυχίαν αὐτῶν ἢ τήν ἡμετέραν.

Ἡ φιλοσοφία κατισχύει εὐκόλως τῶν παρελθουσῶν ἢ μελλουσῶν θλίψεων· αἱ παρούσαι ὁμοίως θλίψεις κατισχύουσι τῆς φιλοσοφίας.

Ὁ μορὸς ὑποστηρίζει μίαν πλάνην μετὰ τῆς πεποιθήσεως ἀνθρώπου οὐδόλως ἀπατωμένου· εἰς ἐναντίας ὁ σφοδρὸς ὑποστηρίζει μίαν ἀλήθειαν μετὰ τῆς προσοχῆς ἀνθρώπου δυναμένου καὶ νά ἀπατηθῆ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐν τῇ «Νέα Ἐφημερίδι» ἀναγινώσκομεν· «Ἐν τῷ χωρίῳ Σιστόβης τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν, τοῦ ὄρεινου δήμου Ἀλαγωνίας, ἀπεβίωσεν ἡ Πατρία χήρα Παραγωγίου Κωνσταντακάκη, διζνούσα τὸ 127^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς. Ἡ μακαρίτι, Πανώρα καὶ ὄλον τὸ μακρὸν τοῦτο διάστημα τοῦ βίου αὐτῆς διετήρησε σώας τὰς φρένας, ἀκεραίας τὰς σωματικὰς δυνάμεις καὶ πληρεστάτας τὰς αἰσθήσεις, πλὴν τῆς ἐπ' ἐσχάτων μειωθείσης κατ' ἐλάχιστον ἀκοῆς. Λίαν δὲ περιεργὸν φησίν οἱ ἐν τῷ βίῳ τῆς μνησθείσης Πανώρας ὑπῆρξεν, ὅτι καὶ ὄλον τὸ διάστημα τῶν 127 τούτων ἐτῶν οὐδέποτε ἠσθένησε σπουδαίως αὐτῇ· ἀλλὰ πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς, δύο περίπου μῆνας, ἤρξατο ἀδικητοῦσα, ὅτε μὲν κατακλινομένη ἐν τῇ στρωμνῇ αὐτῆς καὶ ἐπὶ τριήμερον μένουσα ἄσιτος, ὑποκύπτουσα εἰς ὕπνον δι-αλειμματικόν, ὅτε δὲ ἐγρηγοροῦσα ἀνεγείρετο τῆς κλίνης, ἀναλαμβάνουσα τὰς δυνάμεις αὐτῆς· τοῦτο συνέβαινε κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὡς εἰ-

ρηται δύο μηνῶν, ἕως οὗ τὴν 14 παρελθόντος μηνὸς αὐγούστου, ἔχουσα παρὰ τὴν κλίνην αὐτῆς λόχον ὀλοκλήρον, οὕτως εἶπειν, ἐκ τεσσάρων γενεῶν ἐγγόνων, ἐκοιμήθη τὸν αἰώνιον ὕπνον, ἀμειλίχτα καὶ εὐχραμένη τοῖς ἀπογόνους τῆς τὰ βέλτιστα. Ἐξῆσεν, ὡς ἐροῦνται, ποσαῦτα ἐτη ἰδοῦσα τοσοῦτους ἐγγόνους, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἔκλαυσε κατὰ τὸν μακρὸν αὐτῆς βίον, καὶ μῦθα ταῦτα διακώσασα μέχρι τέλους, ὡς προσίρηται, τὰς φρένας σώας, τὰς δυνάμεις ἀκεραίας καὶ τὰς αἰσθήσεις πλήρεις, δὲν ἔπαυσε νά ἐργάζεται καὶ μάστιγα κατὰ τὰ ταῖς ὄρειναις χωρικαῖς εἰθισμένα. Ἐροῦνται μὴ ἔχουσα ἐπὶ τούτῳ ἀνάγκην οὐδενιάς βοηθείας· ἠκραζέτο τῆς θείας λειτουργίας σχεδὸν καθ' ὅλην τὴν ἔτος τὰς κυριακάς καὶ τὰς σημαντικὰς ἐορτάς, μεταβαίνουσα ἄνευ βοηθήματος διὰ τῶν λίαν ἀνωμάτων ὁδῶν τοῦ χωρίου εἰς τὸν πολὺ ἀπὸ τῆς οἰκίας τῆς ἀπέχοντα ἐνορικὸν ναόν. Τέλος πάντων ἡ ὑπεραιώνιος αὐτῇ ὄρεινῇ δέσποινα, γεννηθεῖσα τὸ ἔτος 1755, ἔγνω τὰ τῆς τοῦ 1769 ἐπαναστάσεως, οὗτα δεκατετραετίς, τὰ δὲ τῆς τοῦ 1821 ἐξηκοντάπενταετίας. Ἐάν ἐν τούτοις αὐτῇ κατεῖχε τὴν τέχνην τοῦ γράφειν καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα τοῦ ἱστοριογραφεῖν, ὅποιός δὲν ἠθέλομεν εἶναι ἱστορικὰς εἰδήσεις περὶ τῶν συμφορῶν, ἃς κατὰ τὰς δύο ταύτας ἐπαναστάσεις ὑπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν πρὸς ἀποκατάστασιν ἐν ἐλευθερίᾳ τῆς πατρίδος, τὴν ὅποιαν διαρπάξουν σήμερον καὶ ἐκμεταλλεῖνται μικροὶ πολιτικοί!

Σπάνιον παράδειγμα πολυγονίας ἀναγράφουσι ἡμῖν ἐκ Κερκυρας. Κατ' αὐτὰς ἀπεβίωσεν αὐτόθι, ἐν χωρίῳ Κυνοπιάστis τῆς ἐπαρχίας Μήσης, ὁ κτηματίας Χρ. Πουλημένος. Οὗτος ἔσχε 19 υἱούς, ὧν τοῦ πλείστους εἶδε νυμφευμένους, ἀποκτήσας τέκνα τέκνων μέχρι τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς. Γονιμώτατοι ὑπῆρξαν καὶ οἱ υἱοὶ του, εἰς ὧν ἀπέκτησεν 96 ἐγγόνους. Ἐσχε δὲ καὶ δισεγγόνους, ὧν ὁ μεγαλύτερος ἔχει ἡλικίαν 15 ἐτῶν. Μὴ συμπεριλαμβανόμενων τῶν νυμφῶν του, οἱ εἰς αὐτοῦ παρελθόντες καὶ εἰς τὴν γενεάν αὐτοῦ ἀνήκοντες ὑπερβαίνουσι τοὺς ἑκατὸν πενήκοντα οὐ μόνον δὲ αὐτῆς δὲν ἦτο δυνατόν νά γνωρίζη πάντας τοὺς ἀπογόνους του, ἀλλὰ καὶ τῶν υἱῶν τούτινες ἠγγόνου ποίους καὶ πόσους εἶχον συγγενεῖς. Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του ἔπαιζε παρὰ τὴν ἐλαίαν τῆς ἀγορᾶς τοῦ χωρίου μετὰ 20 περίπου παιδίων ἐγγόνων καὶ δισεγγόνων του, περικυκλούντων αὐτόν. Μία ἐγγονὴ δὲ τοῦ Χρ. Πουλημένου ὑπῆρξε τροφίς τοῦ βασιλόπαιδος Γεωργίου. Ἦν δὲ ὁ τελευταῖος τύπος ἀρετῆς καὶ θεσηκευτικῆς προσηλώσεως. Τὴν κηδεῖαν του παρηκολούθησεν ἐν λύπῃ ὄλον τὸ χωρίον καὶ πολλοὶ τῆς πόλεως, ἐπὶ τούτῳ προσελθόντες.

ΕΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΕΣ.